

สภาการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

วิทยานิพนธ์

ของ

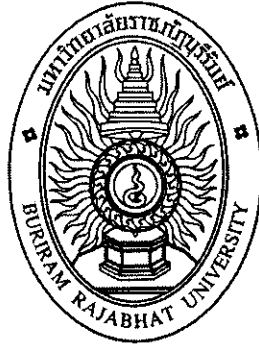
แดง ชื่นในจิตร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

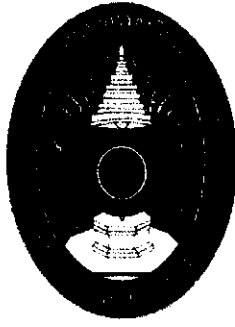
**THE STATE OF SELF - DISCIPLINE MANAGEMENT UNDER
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1**

Daeng Chuennaichit

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
of Master of Education Program in Educational Administration**

July 2018

Copyright of Burirum Rajaphat Universiti

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นายแดง ชื่นโนจิตร
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

..... กรรมการ
(ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

..... กรรมการ
(ดร.สิทธิชัย ดีดั้น)
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

..... กรรมการ
(ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(ดร.พัชนี กุลทานันท์)
คณบดีคณะครุศาสตร์
วันที่ 17 ก.ค. 2561

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่ 17 ก.ค. 2561

ชื่อเรื่อง	สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1		
ผู้วิจัย	แดง ชื่นในจิตร		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.โกวิท วชิรินทรานุกร	ที่ปรึกษาหลัก	
	ดร.สิทธิชัย คีลัน	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู 308 คน ได้จากการสุ่มประชากร โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ อย่างมีสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แบบสอบถามตรวจสอบรายการ และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการเป็นของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านจะอยู่ในระดับมาก
2. สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ความคิดเห็นของครูจำแนกสถานภาพตำแหน่งโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความประพฤติของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง ตามความคิดเห็นของครูจําแนกขนาดโรงเรียน สังกัดสํานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านความประพฤติของนักเรียน พฤติกรรมของครูที่แสดงที่แสดงความมีวินัยในตนเอง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. พบว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง ความคิดเห็นของครูมากที่สุด ได้แก่ ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย รองลงมาคือ การรักษาความสะอาดในสถานศึกษา

TITLE The State of Self-discipline Management under Primary Educational Service Area Office 1

AUTHOR Daeng Chueannichit

ADVISORS Dr. Kovit Vajarintaragoon Major Advisor
Dr. Sithichai Deelon Co-advisor

DEGREE Master of Education **MAJOR** Educational Administration

SCHOOL BuriramRajabhat University **YEAR** 2018

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the state of self-discipline management under Primary Educational Service Area Office 1, classified by school size. The sample in this study consisted of 308 teachers, specified by Krejcie and Morgan's tables and selected by stratified random sampling method. The instrument in this study was a questionnaire with reliability of 0.95, divided into three parts: part 1 for a checklist, part 2 for a 5-rating scale, and part 3 for open-ended questions. The collected data were analyzed by frequency, percentage, mean, and standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Schaffer's test.

The results of this research were as follows:

1. The state of self-discipline management under Primary Educational Service Area Office 1 was overall at a high level. Taking each aspect into consideration, it was also found that all aspects were at a high level.
2. Being classified by positions, teachers' opinions about the state of self-discipline management under Primary Educational Service Area Office 1 were overall at a high level. Taking each aspect into consideration, students' behavior was overall significantly-different at the statistical level of 0.5, while other aspects were not different.
3. Being classified by school size, teachers' opinions about the state of self-discipline management under Primary Educational Service Area Office 1 were overall significantly-different at the statistical level of 0.5. Taking each aspect into consideration, it was found that the aspects of work planning, activities of teachers and students, students' behavior, and teachers' behaviour

of self-discipline were significantly-different at the statistical level of 0.5, while other aspects were not different.

4. teachers' opinions and suggestions about the state of self-discipline management were dressing discipline, followed by keeping clean in schools.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ในโอกาสนี้ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร. โกวิท วัชรินทรางกูร ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร. สิทธิชัย ดีสัน ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางช่วยเหลือ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง รวมทั้งเสียสละเวลา ทั้งกำลังกายและกำลังใจ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับความกรุณาจากคณาจารย์ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกและประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ นายภานุพงศ์ สิรินันท์กุล เป็นครูโรงเรียนตลาดโพธิ์พิทยาคม วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ นางศุภพร กมลรัมย์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนตลาดโพธิ์พิทยาคม และนางสาวอนันท์กา ธรรมวิรุฬห์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนตลาดโพธิ์พิทยาคม ที่ให้ความกรุณาตรวจความเที่ยงตรงและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่ให้ความกรุณาอนุเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดและแจ้งบุคลากรในสังกัดเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร โรงเรียน ครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 21 ที่เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จเรียบร้อย

ประโยชน์และคุณค่าที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบบูชาพระคุณแต่บิดา มารดา นูรพจารย์ คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

แดง ชื่นโนจิตร

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศนุญผลการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักและทฤษฎีการบริหาร.....	8
ความหมายของการบริหาร.....	8
ทฤษฎีการบริหาร.....	9
บทบาทหน้าที่ของการบริหาร.....	11
ความสำคัญของการบริหาร.....	13
คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ด้านการวางแผนดำเนินงาน.....	14
ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน.....	17
ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน.....	17
ด้านความประพฤตินักเรียน.....	20
ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง.....	22
ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง.....	24
ความมีวินัย.....	25
ความหมายของวินัย.....	25
ความสำคัญของวินัย.....	26
ความหมายของวินัยในตนเอง.....	27
ทฤษฎีเกิดวินัยในตนเอง.....	29
ลักษณะของวินัยที่ดี.....	32
ลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง.....	36
คุณค่าและประโยชน์ของความมีวินัย.....	37
บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
งานวิจัยต่างในประเทศ.....	43
งานวิจัยต่างต่างประเทศ.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	74
สมมติฐานของการวิจัย.....	74
วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	88
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	89
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	95
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	100
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	102

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามขนาดสถานศึกษา.....	60
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหาร ความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน.....	61
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหาร ความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้านการวางแผนดำเนินงาน โดยรวมรายด้านรายข้อ.....	62
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหาร ความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้านกิจกรรมวินัยวินัยในตนเองของนักเรียน โดยรวมรายด้านรายข้อ.....	63
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหาร ความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน โดยรวมรายด้านรายข้อ.....	64
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหาร ความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้านความประพฤติของนักเรียน โดยรวมรายด้านรายข้อ.....	65
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหาร ความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง โดยรวมรายด้านรายข้อ.....	66
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหาร ความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง โดยรวมรายด้านรายข้อ.....	67
4.9 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง จำแนกประสบการณ์โดยรวมและรายด้าน.....	68

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.10 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	69
4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาด สถานศึกษา โดยรวมเป็นรายคู่.....	70
4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาด สถานศึกษาด้านการวางแผนดำเนินงาน เป็นรายคู่.....	70
4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน เป็นรายคู่.....	71
4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ด้านความประพฤติของนักเรียน เป็นรายคู่.....	71
4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาด สถานศึกษา ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง เป็นรายคู่....	72
4.16 จำนวนร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหาร ความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1...	73

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยปัจจุบันกำลังก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจการเมืองสังคมและการศึกษาดังจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดความเจริญทางด้านวัตถุอย่างรวดเร็วเพียงด้านเดียวแต่ความเจริญทางด้านจิตใจกลับเสื่อมลงก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมอย่างมากมายดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งจะเห็นว่าเยาวชนส่วนใหญ่มิมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น หนีเรียนมั่วสุมสิ่งเสพติด ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ขาดความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ละเมิดระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และของสังคมขาดความอดทนและขาดความขยันหมั่นเพียร ขาดความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ซึ่ง การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนั้นถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือครู เพราะครูนอกจากทำหน้าที่ในการสอนวิชาความรู้แล้ว ยังต้องแสดงบทบาทหรือประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี รับผิดชอบในการสร้างเสริมวินัยให้กับเด็กและเยาวชน ครูมีหน้าที่พัฒนาเด็กให้มีคุณภาพ คือ ต้องมีความรู้คู่กับคุณธรรม สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ครูมิใช่แต่จะสอนวิชาความรู้ให้แก่เด็กนักเรียนเท่านั้น แต่จะต้องปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กนักเรียนอีกด้วย ครูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบของเด็กด้วยการปฏิบัติตนของครู การมีส่วนร่วมของเด็กในกิจกรรมที่เขารับผิดชอบโดยตรง เช่น เมื่อครูให้การบ้าน ครูต้องรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอต่อการตรวจตรา ดูแล้วว่าเด็กทุกคนทำการบ้านส่งเรียบร้อยตามที่สั่งหรือไม่ ถ้าครูขาดความสม่ำเสมอในการตรวจตราดังกล่าว เด็กอาจจะไม่เห็นความสำคัญที่จะต้องเชื่อฟังคำสั่งครู จึงอาจขาดความรับผิดชอบ ที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมายต่อไป

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกรอบในการบริหารและการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาคนไทยให้มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมสามารถพัฒนาตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระทรวงศึกษาธิการ (2552 : 4-7) ได้กล่าวว่า นอกเหนือจากภารกิจจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว โรงเรียนยังมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการปลูกฝังแนวทางปฏิบัติให้แก่นักเรียนให้มีการปรับตัวที่ดี ดูแล ป้องกันและควบคุม

แก้ไข พฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญของนักเรียน ซึ่งช่วยให้สามารถลดปัญหาพฤติกรรมในด้าน ความประพฤติของนักเรียนได้ กฎข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ ตลอดจนวินัยในโรงเรียนได้กำหนดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียนให้ควบคุมตนเองและปฏิบัติ ตนตามกฎระเบียบ กติกาของสังคมได้อย่างเหมาะสมเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวม

จากปัญหาการขาดระเบียบวินัยของนักเรียนคงได้กล่าวมาแล้วว่าสมควรที่จะต้องมี การแก้ไขโดยเร่งด่วนและบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาระเบียบวินัยได้มากที่สุดคือ ผู้บริหารและครู ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและครูมีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการสอนและอบรมเยาวชนที่ เป็นนักเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยและเป็นคนดีของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่เป็นนักเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาที่เป็นช่วงวัยรุ่นนี้เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตนั้นควรเป็นกลุ่มนักเรียนที่ ควรจะได้รับการดูแลเอาใจใส่ทางด้านระเบียบวินัยให้มาก ดังที่ระดับประเทศชาติในอนาคต

จากความเป็นและความสำคัญของปัญหาสภาพการบริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ได้มีความพยายามในการดำเนินการด้านการอบรม สั่งสอนด้านระเบียบวินัยแก่นักเรียนมาตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาของ โรงเรียนที่เป็นเยาวชนวัยรุ่นนั้นกำลังมีพฤติกรรมด้านการขาดระเบียบวินัยเพิ่มมากขึ้นจนน่าเป็น ห่วงเช่นพฤติกรรมด้านการมาเรียนสาย การแต่งกายผิดระเบียบ เป็นต้น ซึ่งผู้บริหารและครูใน โรงเรียนสมควรที่จะต้องรีบเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามสภาพที่ต้องปฏิบัติโดยหน้าที่ และความรับผิดชอบ โดยการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนเพื่อจะได้ช่วยให้พฤติกรรม ของนักเรียนดีขึ้นมีระเบียบวินัยมากขึ้นซึ่งผู้ศึกษาเป็นผู้บริหารและครูใน โรงเรียนแห่งนี้จึงมีความ สนใจที่จะศึกษาให้ทราบถึงสภาพการบริหารครูความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความมีระเบียบวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติงานต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. สารสนเทศเกี่ยวกับการนำไปใช้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
 - 1.1 ทำให้ทราบถึงสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน
 - 1.2 เป็นทางในการวางแผน ปรับปรุงแก้ไขในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทั่วไป ให้มีความเข้มแข็งและมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลให้มากขึ้น
2. ข้อมูลสารสนเทศการนำไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
3. ผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในการสอนของโรงเรียนนั้นๆ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

- 1.1 ด้านการวางแผนการดำเนินงาน
- 1.2 ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน
- 1.3 ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน
- 1.4 ด้านความประพฤติของนักเรียน
- 1.5 ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง
- 1.6 ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 จำนวน 2,299 คน จำแนกเป็น ปฏิบัติ ขนาดใหญ่ 689 คน ขนาดกลาง 884 คน ขนาดเล็ก 726 คน

2.2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครู จำนวน 308 คน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้จากตารางกำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608 - 610 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-149) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียนอย่างเป็นสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามเขตพื้นที่อำเภอ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 วุฒิการศึกษา จำแนกได้ดังนี้

3.1.1.1 ปริญญาตรี

3.1.1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกได้ดังนี้

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวนไม่เกิน 120 คน

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนนักเรียน จำนวน 121-300 คน

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวน 301 คน

ขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของครูความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน

1.1 ด้านการวางแผนการดำเนินงาน หมายถึง ผู้บริหารมีการวางแผนดำเนินงานเพื่อพัฒนาแผนการในโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาครูตามแนวทางการพัฒนาตามนโยบายของผู้บริหารอย่างแท้จริง เพื่อให้บรรลุตามเป้าอย่างแท้จริง

1.2 ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน หมายถึง การแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย การพูดจาสุภาพเรียบร้อย รวมทั้งกิจกรรมหลายๆ อย่าง เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.3 ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน หมายถึง การแสดงออกครูกับนักเรียน การให้ความรักแก่นักเรียนการเอาใจใส่ต่อนักเรียนในกิจกรรมที่จัดขึ้น ครูต้องรับการแสดงออกของผู้เรียน นักเรียนต้องกล้าแสดงออกต่อครู

1.4 ด้านความประพฤติของนักเรียน หมายถึง กายแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย และเป็นระเบียบเรียบร้อยต่อผู้คนที่มองเห็นไปมา และการพูดการจาเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.5 ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การตรงต่อเวลา และรวมทั้งการแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย และทำหน้าที่ของตนเองอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.6 ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การทำงานตรงต่อเวลาสำหรับครูที่ทำหน้าที่ในการสอน และการแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อย และการพูดจาสุภาพเรียบร้อย

2. วุฒិการศึกษ หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนซึ่งมีวุฒิการศึกษ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ปริญญาตรี

2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ขนาดโรงเรียน หมายถึง สภาพทางกายภาพของโรงเรียนที่แบ่งตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้ 3 ขนาด คือ

3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวนไม่เกิน 120 คน

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนนักเรียน จำนวน 121-300 คน

3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียน จำนวน 301 คน ขึ้นไป

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนถึง ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ซึ่งมีทั้งหมด 4 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองบุรีรัมย์ อำเภอลำปลายมาศ อำเภอชำนิ อำเภอบ้านด่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวเรื่องดังต่อไปนี้

1. หลักและทฤษฎีการบริหาร

- 1.1 ความหมายของการบริหาร
- 1.2 ทฤษฎีการบริหาร
- 1.3 บทบาทหน้าที่ของการบริหาร
- 1.4 ความสำคัญของการบริหาร

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 2.1 ด้านการวางแผนดำเนินงาน
- 2.2 ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน
- 2.3 ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน
- 2.4 ด้านความประพฤติของนักเรียน
- 2.5 ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง
- 2.6 ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง

3. ความมีวินัย

- 3.1 ความหมายของวินัย
- 3.2 ความสำคัญของวินัย
- 3.3 ความหมายของวินัยในตนเอง
- 3.4 ลักษณะของวินัยที่ดี
- 3.5 ลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเอง
- 3.6 คุณค่าและประโยชน์ของความมีวินัย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักและทฤษฎีการบริหาร

หลักและทฤษฎีการบริหาร คือมีผู้ให้แนวคิดที่หลากหลาย เพื่อจะนำไปสู่แนวทางผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญเป็นแนวคิดทฤษฎีการบริหารเพื่อที่จะนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการบริหาร

การบริหารเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างมนุษย์และองค์กรและสังคม เปรียบเทียบเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้ โดยมีการบริหารวัตถุประสงค์ให้องค์กรนั้นทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน โดยมีผู้ให้ความหมายของคำว่า การบริหาร ไว้หลายแนวคิดดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2548 : 57) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

นงนุช วงษ์สุวรรณ (2550 : 2) ได้กล่าวว่า การบริหารจะเป็นกิจกรรมหรือวิธีการที่บุคคลหนึ่งกระทำต่อบุคคลหนึ่ง หรือหลายบุคคล เพื่อให้งานนั้นสำเร็จ

จันทร์ณี สงวนนาม (2551 : 14) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นเรื่องของการทำกิจกรรม โดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักการบริหารหลายคนต่างเห็นพ้องกันว่า การบริหารเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันคณะบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการทำงาน บางคนเห็นว่า การบริหารเป็นศิลปะของการเป็นผู้นำที่จะนำให้ผู้อื่นทำงานตามวัตถุประสงค์ได้ บางคนให้ความหมายว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม ซึ่งมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงเห็นได้ว่าเรื่องการบริหารเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยาก สลับซับซ้อน เป็นเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องกับคนความรู้สึคนึกคิด ทรัพยากร จุดมุ่งหมาย รวมทั้งกระบวนการในการบริหารงาน

สุนทร โคตรบรรเทา (2552 : 3) ได้กล่าวว่า การบริหารหรือการจัดการ เป็นกระบวนการทำงานกับคนโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

เฮอร์เชย์, แบลนชาร์ด และจอห์นสัน (Hersey, Blanchard & Johnson, 25 : อ้างถึง จันทร์ณี สงวนนาม. 2551 : 25) ได้กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง เป็นกระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มซึ่งพร้อมปัจจัยทางการบริหาร ได้แก่ เครื่องมือต่างๆ งบประมาณ เทคโนโลยี เพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

จากการศึกษาความหมายดังกล่าวข้างต้นของการบริหาร สรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนและมีกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มี

เป้าหมาย โดยอาศัยการทำงานร่วมกับบุคคลและกลุ่มบุคคล เพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทฤษฎีการบริหาร

การบริหารผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหาร หลักการและแนวคิดในการบริหาร ภาพรวมการบริหารทั้งนี้ เพื่อให้จัดการบริหารมีความเหมาะสม จึงขอเสนอทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ ทฤษฎีการบริหารเชิงมนุษย์สัมพันธ์ ทฤษฎีการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์ ตามลำดับ ดังนี้

1. ทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Management Theory)

เทเลอร์ (Taylor) ให้ปรัชญาการบริหารว่า “ใช้คนให้เกิดประโยชน์สูงสุด” (Use people efficiently) แนวคิดทางการบริหารมุ่งเน้นประสิทธิภาพของงานตามแนวความคิดพื้นฐานทางการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ที่มีเป้าหมายที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการดังนี้

1.1 หลักเรื่องเวลา ถือว่า การผลิตที่มีความสามารถต้องผลิตในเวลาให้น้อยที่สุดและผลิตให้มากที่สุด

1.2 หลักการกำหนดอัตราค่าจ้างตามสัดส่วนของความสามารถในการผลิตของแต่ละคนหากไม่ได้ทำงานก็ไม่ได้ค่าตอบแทน

1.3 หลักการแยกการวางแผนออกจากการปฏิบัติ การวางแผนเป็นเรื่องของผู้บริหาร การปฏิบัติเป็นเรื่องของคนงาน

1.4 หลักของการจัดระเบียบและความเคร่งครัดในการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานอย่างเคร่งคัดแบบทหาร

1.5 หลักของผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญ เป็นเรื่องของฝ่ายบริหารองค์กรที่ต้องเรียนรู้หรือได้รับการฝึกอบรมอย่างดีในฐานะผู้บริหาร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ หมายถึง มุ่งเน้นประสิทธิภาพของงานตามแนวความคิดพื้นฐานทางการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ที่มีเป้าหมายที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

2. ทฤษฎีการบริหารเชิงมนุษย์สัมพันธ์ (Human Relation Management Theory)

โฟลเลท มาโย และ โรธลิสเบอร์เกอร์ (Follett , Mayo & Roethlisberger. n.d.)

เชื่อว่า ในการบริหารองค์กรนอกจากจะยึดมั่นในความสำเร็จของงานเป็นสำคัญแล้วยังต้องคำนึงองค์ประกอบด้านตัวบุคคลด้วย ปรัชญาการบริหารมีว่า “ดูแลคนให้ดีที่สุด” (Treat people well) แนวความเชื่อพื้นฐาน คือ

- 2.1 เชื่อว่าคนงานเป็นสิ่งที่มีความมีชีวิตจิตใจ
- 2.2 การให้ความดูแลและนิเทศงานด้วยความเอาใจใส่ จะก่อให้เกิดกำลังใจ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญในการทำงาน
- 2.3 ปริมาณของการทำงานขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายและสังคม
- 2.4 การให้รางวัลทางใจมีผลต่อการทำงานมากกว่าค่าแรง
- 2.5 การแบ่งแยกการทำงานตามลักษณะเฉพาะมิได้ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากกล่าวสรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารเชิงมนุษยนิยม หมายถึง การบริหารองค์กรที่นอกจากจะยึดมั่นในความสำเร็จของงานเป็นสำคัญแล้ว ยังต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านตัวบุคคลด้วย ดังนั้นต้องมีการนิเทศติดตาม การให้รางวัล การดูแลเอาใจใส่เพื่อให้เกิดกำลังใจของการปฏิบัติงาน

3. ทฤษฎีการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Management Theory)

นักบริหารยุคนี้มี บาร์นาร์ด ไชมอน เวบเบอร์ มาสโลว์ อาร์จิริส และลิเคิร์ต (Banard , Simon , Weber , Maslow , Argyris & Likert) ใช้ปรัชญาการบริหาร “ใช้คนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในฐานะทรัพยากรมนุษย์” (Use people well as human resources) จากแนวความคิดพื้นฐานที่ว่า “มนุษย์จะต้องประสบปัญหาอยู่เสมอ การเลือกทางออกที่จะไปสู่การแก้ปัญหาทางการบริหารถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุด สถานการณ์ต่างหากที่จะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด” การบริหารมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อมขององค์กร จึงต้องอาศัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ ดังที่ บาร์นาร์ด กล่าว มโนทัศน์ (Concept) ของผู้บริหารว่ามี 2 ส่วน คือ

- 3.1 มโนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารตามโครงสร้าง (Structural Concept) ซึ่งส่วนนี้ถือว่าเป็นศาสตร์ (Science) ของการบริหาร บาร์นาร์ด เน้นที่ตัวบุคคล ระบบการให้ความร่วมมือขององค์กรรูปนัยและอรูปนัย
- 3.2 มโนทัศน์เกี่ยวกับการบริหารงานที่เป็นพลวัต (Dynamic Concept) ซึ่งส่วนนี้ถือเป็นศิลป์ (Arts) ของการบริหาร บาร์นาร์ด เน้นความเป็นอิสระในด้านความคิด การให้ความร่วมมือติดต่อสื่อสาร อำนาจหน้าที่ กระบวนการตัดสินใจและคุณภาพแห่งความไม่คงที่ ผู้บริหารนอกจากจะบริหารงานไปตามโครงสร้างของงานแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะและการเรียนรู้เทคนิควิธีการบริหารถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ประสิทธิภาพของผู้บริหารวัดได้จากประสิทธิผลของงานและความพึงพอใจของผู้ร่วมงาน

ไชมอน มองการบริหารว่า เป็นกระบวนการตัดสินใจของผู้บริหารที่อิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ร่วมงานในองค์กร โดยเน้นให้เห็นว่า ผู้บริหารไม่ใช่ผู้ปฏิบัติแต่เป็นผู้ใช้ศิลปะในการทำให้การปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายขององค์กร

เวบบอร์ กล่าวไว้ว่า ระบบราชการและอำนาจหน้าที่ ซึ่งทำให้เห็นชัดเจนเกี่ยวกับการบริหาร มโนทัศน์ที่ว่าองค์กรทำงานบริหารนั้นต่างก็เป็นอิสระต่อกันและจะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กันตาม ระบบสังคม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์ หมายถึง การบริหารใน มโนทัศน์ที่ว่าองค์กรทำงานบริหารนั้นต่างก็เป็นอิสระต่อกัน และจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กันตามระบบ สังคม โดยใช้สถานการณ์เป็นตัวกำหนดว่าควรจะใช้การบริหารแบบใด ในการตัดสินใจผู้บริหาร ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติแต่เป็นผู้ใช้ศิลปะในการทำให้การปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายขององค์กร

4. ทฤษฎีการบริหารโดยสถานการณ์

ไฟด์เลอร์ (Fiedler, 1967) ได้กล่าวว่า การบริหาร โดยใช้สถานการณ์มีหลักสำคัญคือ

4.1 ถือว่าการบริหารจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์

4.2 ผู้บริหารจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด

4.3 เป็นการผสมผสานแนวคิดระหว่างระบบเปิดและยอมรับหลักการของทฤษฎี

ระหว่างทุกส่วนของระบบ จะต้องสัมพันธ์และมีผลกระทบซึ่งกันและกัน

4.4 สถานการณ์จะเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจและรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม

4.5 คำนี้ถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลักมากกว่า ที่จะแสวงหาวิธีการที่ดีเลิศมาใช้ในการทำงาน โดยใช้ปัจจัยด้านจิตวิทยาในการพิจารณาด้วย

5. เน้นให้ผู้บริหารรู้จักพิจารณาความแตกต่างที่มีอยู่ในหน่วยงาน เช่น

5.1 ความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ความแตกต่างระหว่างกฎเกณฑ์กระบวนการและการควบคุมงาน

5.3 ความแตกต่างระหว่างความสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กร

5.4 ความแตกต่างระหว่างเป้าหมายการดำเนินการขององค์กร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ทฤษฎีการบริหาร โดยสถานการณ์ หมายถึง ในการบริหารนั้น ควรคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและความต้องการของบุคคลในหน่วยงานเป็นหลัก ผู้บริหารจะต้อง วิเคราะห์สถานการณ์ให้ดีที่สุด และใช้สถานการณ์เป็นตัวกำหนดในการตัดสินใจ และรูปแบบ การบริหารที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร

บทบาทหน้าที่ของการบริหาร

บทบาทของหน้าที่ของนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารการศึกษา ที่แตกต่าง ดังนี้

ประยูร แจ่มจำรัส (2548 : 11) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง ภารกิจหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ที่ผู้บริหารดำเนินการอยู่ในโรงเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา

ศิริพร กองแก้ว (2548 : 34) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน ตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา พัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพที่สุด

ครรชิต มาลัยวงศ์ (ม.ป.ป : 1-2) ได้กล่าวว่า การบริหารที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติ อาจแบ่งงานที่สำคัญๆ ไว้ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนการศึกษา ได้แก่ การวางแผนงานในทุกๆ ด้านเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในสถาบันดำเนินไปอย่างราบรื่น อาทิ การวางแผนด้านหลักสูตร การวางแผนการสร้างอาคาร การวางแผนการดำเนินงานต่างๆ
2. การจัดองค์กร ได้แก่ การจัดรูปแบบการดำเนินงานภายในสถานศึกษา รวมทั้งการจัดหาบุคลากรที่เหมาะสมเพื่อให้มารับตำแหน่งหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ งานนี้ยังรวมไปถึงการพัฒนาและประเมินการทำงานของบุคลากรด้วย
3. การจัดงานและควบคุมให้การทำงานเป็นตามที่กำหนด ได้แก่ การกำหนดเนื้องาน การมอบหมายงานให้บุคลากรรับไปดำเนินงาน การประสานบุคลากร และการควบคุมให้บุคลากรเหล่านั้นดำเนินงานตามที่กำหนดอย่างครบถ้วนและได้ผลดี
4. การสั่งการและการแก้ไขปรับปรุงงาน ได้แก่ การออกคำสั่ง การออกระเบียบวิธีปฏิบัติ การกำหนดนโยบาย เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ ของสถาบันต่างๆ ของสถาบันเป็นไปอย่างราบรื่น และหากการดำเนินงานมีปัญหา ก็แก้ไขปรับปรุงระเบียบและวิธีการต่างๆ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
5. การประเมินผลปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เป็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้บริหารจำเป็นต้องทราบตลอดเวลาว่า งานบริหารสถานศึกษาที่กำลังดำเนินอยู่นั้นเป็นไปตามแผนหรือไม่ และสามารถให้ผลงานที่ตรงตามกับวัตถุประสงค์หรือไม่ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพของการปฏิบัติงานและผลงานด้วย
6. การจัดทำรายงาน ได้แก่ การจัดทำรายงานต่างๆ ตามระดับที่จำเป็นเพื่อนำเสนอต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือต่อผู้บริหารที่อยู่สูงขึ้นไปอีก โดยเฉพาะก็คือรายงานที่แสดงผลการประเมินการปฏิบัติงาน

7. การจัดงบประมาณ ได้แก่ การพิจารณาวางแผนด้านการใช้จ่ายของสถาบันล่วงหน้า นำเสนอแผนงบประมาณต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือต่อผู้บริหารเพื่อให้อนุมัติ จากนั้นก็ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนแผนงบประมาณนั้น

สมาน อัสวภูมิ (2549 : 86) ได้กล่าวว่า การบริหาร ว่าเป็นกระบวนการและกิจกรรม ที่สามารถใช้ในการบริหารในทุกระบบองค์กร ข้อแตกต่างคือ หน่วยงานหรือองค์กรที่จะบริหารนั้น มีภารกิจหลักอะไร เช่น การบริหารการศึกษา ภารกิจหลักคือการจัดการศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมหลักคือ การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาและบริหารสถานศึกษา จึงมีหน้าที่หลักคือการจัดให้มีกระบวนการกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์ และการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ในการบริหารงานในความรับผิดชอบ นั้น ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำในการระดมทรัพยากรทั้งหลายทั้งปวงในการดำเนินงานตามภารกิจ ขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์

เซอร์โต (Certo. 2003 ; อ้างถึงใน สมาน อัสวภูมิ. 2549 : 85) ได้ให้ความหมาย ไว้สั้นๆ เป็นกระบวนการในการดำเนินงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ โดยการทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่น หรือ ผ่านบุคคลอื่น และทรัพยากรขององค์กร

สรุป ความหมายของการบริหารมีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์และมุมมองที่มีต่อบทบาทต่อผู้บริหาร เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหาร

ความสำคัญของการบริหารเป็นกระบวนการที่มีคุณภาพต่อการบริหารการศึกษาที่เป็น ผลสำเร็จต่อผู้บริหารเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการบริหาร

ชร สุนทรายุทธ์ (2551 : 1) ได้กล่าวว่า การบริหาร โรงเรียน หมายถึง กิจกรรมของ บุคลากรในโรงเรียนซึ่งจากกระบวนการของระบบสังคมในโรงเรียนที่มีผลผลิตของโรงเรียน ซึ่งพฤติกรรมการบริหาร พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนการดูแลและพัฒนาบุคลากร การเรียนรู้ และการสร้างสรรค์ การสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงสังคม มีความเป็นคุณภาพและมาตรฐานของนักเรียน ภารดี อนันต์นารี (2551 : 1) ได้กล่าวว่า การบริหาร โรงเรียน หมายถึง การดำเนินหรือ กิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและชุมชน ซึ่งเกิดการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะคติ ค่านิยม พฤติกรรมและคุณค่าต่างๆ ตลอดจน ปลุกฝังให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

มาร์เซลลา (Marcella. 2005 : Abstract) ได้กล่าวว่า ได้ศึกษาการบริหารการจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในเขตพื้นที่มอรอนโก รัฐแคลิฟอร์เนีย จากการศึกษาพบว่าในการขับเคลื่อนให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จจะต้องมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่ดี เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งระบบและสอดคล้องกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของกระบวนการบริหารโดยทั่วไป หากต้องการให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ต้องใช้หลักกระบวนการต่างๆ เช่น การศึกษาข้อมูล การวางแผน การจัดวางตัวบุคคล การจัดองค์กร การจัดงบประมาณ การประสานงาน และการประเมินผล เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ

ลักษณะอันพึงประสงค์

ด้านการวางแผนดำเนินงาน

การบริหารสถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหารการศึกษาที่จะทำหน้าที่ในการบริหารงานของโรงเรียนหรือหน่วยงานของตนเองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารงาน จึงมีผู้ให้ความหมายของการบริหารศึกษาไว้ดังนี้

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการการบริหารงบประมาณการบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปสรุปพอสังเขปได้ดังนี้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2543 : 82-84) .

1. ด้านวิชาการประกอบด้วย

- 1.1 มีความรู้และเป็นผู้รู้ด้านวิชาการ
- 1.2 มีความรู้มีทักษะมีประสบการณ์ด้านการบริหารงาน
- 1.3 สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันท่วงที
- 1.4 มีวิสัยทัศน์
- 1.5 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 1.6 ใฝ่เรียนใฝ่รู้มุ่งพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
- 1.7 รอบรู้ทางด้านการศึกษา
- 1.8 ความรับผิดชอบ
- 1.9 แสวงหาข้อมูลข่าวสาร
- 1.10 รายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

- 1.11 ใช้นวัตกรรมทางการบริหาร
- 1.12 คำนึงถึงมาตรฐานวิชาการ
2. การบริหารงบประมาณประกอบด้วย
 - 2.1 เข้าใจนโยบายอานาจหน้าที่และกิจกรรมในหน่วยงาน
 - 2.2 มีความรู้ระบบงบประมาณ
 - 2.3 เข้าใจระเบียบคลังวัสดุการเงิน
 - 2.4 มีความซื่อสัตย์สุจริต
 - 2.5 มีความละเอียดรอบคอบ
 - 2.6 มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
 - 2.7 หมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ
 - 2.8 รายงานการเงินอย่างเป็นระบบ
3. การบริหารงานบุคคลประกอบด้วย
 - 3.1 มีความรู้ทักษะประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล
 - 3.2 เป็นแบบอย่างที่ดี
 - 3.3 มีมนุษยสัมพันธ์
 - 3.4 มีอารมณ์ขัน
 - 3.5 เป็นนักประชาธิปไตย
 - 3.6 ประนีประนอม
 - 3.7 อุดหนุนอดกลั้น
 - 3.8 เป็นนักพูดที่ดี
 - 3.9 มีความสามารถในการประสานงาน
 - 3.10 มีความสามารถจูงใจให้คนร่วมกันทำงาน
 - 3.11 กล้าตัดสินใจ
 - 3.12 มุ่งมั่นพัฒนาองค์กร
4. การบริหารทั่วไปประกอบด้วย
 - 4.1 เป็นนักวางแผนและกำหนดนโยบายที่ดี
 - 4.2 เป็นผู้ที่ตัดสินใจและวินิจฉัยสั่งการที่ดี
 - 4.3 มีความรู้และบริหาร โดยใช้ระบบสารสนเทศที่ทันสมัย
 - 4.4 เป็นผู้ที่มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร
 - 4.5 รู้จักมอบอำนาจและความรับผิดชอบแก่ผู้ที่เหมาะสม

4.6 มีความคล่องแคล่วว่องไวและตื่นตัวอยู่เสมอ

4.7 มีความรับผิดชอบงานสูงไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค

4.8 กากับติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลซึ่งปฏิบัติในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษานี้ และสถานศึกษาอื่นที่จัดการปฐมวัย ชั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญา ทั้งรัฐและเอกชน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2549 : 84)

พนัส หันนาคินทร์ (2551 : 76) ได้กล่าวว่า คนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การบริหารโรงเรียนสำเร็จลุล่วงไปได้ดีเพียงไร ความจำเป็นเบื้องต้นแรกในการบริหารบุคลากร คือ การสรรหาคนที่มีความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมกับงาน เมื่อได้คนมาแล้วก็ จำเป็นจะต้องหาทางให้เขาอยู่กับเราด้วยความเต็มใจ และมีความหวังในงานที่เขากระทำ เขาก็จะทำงานอย่างเต็มความสามารถด้วยความรับผิดชอบ ด้วยความริเริ่มที่จะให้โรงเรียนมีความเจริญก้าวหน้า

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา แต่ละแห่งทั้งรัฐและเอกชน (ธีระ รุญเจริญ. 2552 : 42)

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารทั้งองค์การ หรือหัวหน้างาน ไม่ว่าจะหน่วยงานเล็ก หรือหน่วยงานใหญ่ หน่วยงาน ราชการหรือเอกชนก็ตาม ย่อมมีบทบาทที่เป็นผลต่อการสำเร็จ หรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่ง บางครั้ง การจัดองค์การ แม้จะไม่เรียบร้อยถูกต้องอยู่บ้าง ก็อาจได้รับผลงานสูงได้ หากผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ดี แต่ถ้าคุณลักษณะ หรือพฤติกรรมในการนำ ของผู้บริหารไม่ดี แม้การจัดองค์การถูกต้อง หรือเพียงใดก็ตาม ผลงานที่เกิดขึ้นของหน่วยงานนั้นๆ ย่อมสมบูรณ์ได้ยาก ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติเหมาะสมมีพฤติกรรมในการนำที่ ถูกต้อง เหมาะสมเพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์การ ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร หรือผู้นำซึ่งจะ วินิจฉัยสั่งการ หรือตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้บริหารหรือผู้นำนั้น ควรที่จะประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ ได้แก่ คุณลักษณะ ด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาการและ คุณลักษณะด้าน ความสามารถในการบริหาร

เอนไซโซ (Enciso. 2001) ได้วิจัยเรื่องการตระหนักถึงระเบียบวินัย (พฤติกรรม) ของ นักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร ครู นักเรียน จากผลการศึกษาพบว่าครูและนักเรียนมีความเห็นว่ ระเบียบวินัยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เหมาะสม ส่วนผู้บริหารให้ความเห็นครู คือ ตัว จักรสำคัญในการดำเนินนโยบายด้านวินัยนักเรียนให้สำเร็จและขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครูใน การจัดการเรียนการสอน ส่วนนักเรียนนั้นเชื่อว่าผู้ปกครองมีส่วนสำคัญที่สุดในการบุตรหลานด้าน ระเบียบวินัย

ฉะนั้นจึงพอสรุปบทบาทของครูได้ว่าผู้บริหารและครูเป็นครูของสังคมเพราะนอกจากจะต้องรับผิดชอบงานด้านการสอนงานด้านการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการสอนตามบทบาทหน้าที่ครูแล้วผู้บริหารและครูยังต้องรับผิดชอบงานด้านสัมพันธ์ชุมชนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรและอบรมนักเรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัยอีกด้วย

ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน

สุพจน์ สุนุ่นไพบูลย์ (2550) ได้กล่าวว่า โรงเรียนสามารถที่จะสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนได้ ควรมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. การทำดีของนักเรียน เป็นไปเพราะความเห็นดีเห็นชอบของนักเรียนเอง ที่จะ ได้จากการกระทำ ไม่ใช่เพราะอำนาจภายนอกบีบบังคับให้ทำดี การเชื่อฟังคำสั่งและ ระเบียบเกิดขึ้นจากการเข้าใจเหตุและผลของการกระทำตามระเบียบ ไม่ใช่เพราะความกลัวอำนาจ
2. การออกคำให้นักเรียนปฏิบัติตาม จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่าเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนรู้จักประพฤติดี ไม่ใช่ออกมาเพื่อเหตุผลส่วนตัวของผู้มีอำนาจที่จะออกคำสั่งนั้นๆ
3. การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดวินัย เป็นไปตามลักษณะพื้นฐานส่วนตัวของผู้กระทำเป็นรายๆ ไป
4. กิจกรรมทั้งหลายของนักเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนได้สร้างความเจริญไปในทางที่ถูกที่ควรอันเป็นที่ยอมรับในสังคม

ดังนั้นการสร้างวินัยแก่นักเรียนจึงมีความมุ่งหมายให้นักเรียนปกครองตนเองได้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ปฏิบัติตามกฎระเบียบของ โรงเรียน รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อส่วนรวม การมีวินัยจะทำให้ ได้ชื่อว่าเป็นคนดี

ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน

ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ โดยเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมเข้าร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและสนใจ

ความหมาย

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึงกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาให้ผู้จักตนเองเพื่อการค้นพบศักยภาพของตนเองและพัฒนาให้เต็มศักยภาพ และมุ่งเน้นการส่งเสริมด้านระเบียบวินัยที่ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (กรมวิชาการ, 2547 : 9)

จุดมุ่งหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 28 -29) กำหนดว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้ผู้เรียน

1. การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ได้แก่
 - 1.1 ด้านร่างกาย
 - 1.2 ด้านสติปัญญา
 - 1.3 ด้านอารมณ์
 - 1.4 ด้านสังคม
2. สร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพ
3. ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์และสังคม

ลักษณะของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต คุณลักษณะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงปัญหาและการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจรตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

แนวดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง สถานศึกษาควรดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2547 : 9)

1. สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมผู้เรียน โดยจัดได้หลายรูปแบบทั้งในลักษณะจัดแยกหรือบูรณาการ ทั้งกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียนไว้ด้วยกัน
2. เกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 8 สาระ
3. สนองความสนใจ ความถนัด ความสามารถและความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง
4. ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม
5. ให้บริการสร้างต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนร่วม

ข้อควรตระหนักในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียน

ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนของสถานศึกษาชั้นนั้น สิ่งที่ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาพึงตระหนักและควรระมัดระวัง ได้แก่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 ข : 48)

1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือการต่อต้านจากผู้ปกครอง เช่น การตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครอง การแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุม
2. ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาควรใช้คำพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียน แสดงถึงความห่วงใย ความเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคน
3. ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาควรนำกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบและต้องการปรับปรุง แก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียนร่วมกับสถานศึกษา
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียน ควรเป็นกิจกรรมหลากหลายตามความสนใจของนักเรียน เช่น ดนตรี กีฬา ศิลปะ เป็นต้น

การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษา ให้ได้รับการพัฒนาเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา และเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหากลับมามีพฤติกรรมที่ดีขึ้นตามที่สถานศึกษา หรือชุมชนคาดหวัง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การส่งเสริมนักเรียน หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนกลุ่มปกติกลายเป็นกลุ่มใหญ่และจะช่วยส่งเสริมพัฒนากลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา ให้กลับมาเป็นกลุ่มปกติ โดยจัดกิจกรรมโฮมรูมและบันทึก การสำรวจความสำคัญของนักเรียนในการจัดกิจกรรม การจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม โฮมรูมแก่ครู การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและแก้ปัญหากับผู้ปกครอง การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของผู้ปกครอง การประเมินผลในการจัดกิจกรรม โฮมรูมแต่ละระดับชั้น การประเมินผลในการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน การสรุปผลการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียน และการรายงานผลการจัดกิจกรรม

ด้านพฤติกรรมของนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548 : 3 – 7) ได้ให้แนวคิดว่าการพัฒนา นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ และคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ประการหนึ่งของการพัฒนาเด็ก และเยาวชนในยุคปัจจุบัน จำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจาก ปัญหาและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้พฤติกรรมแตกต่าง ไปจากเด็กและเยาวชน ในอดีต แม้ว่าผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และคนทำงานด้านเด็กจะใช้ความรัก ความปรารถนาดี อย่าง มากมายเพียงใดก็ตามก็ไม่อาจพิทักษ์ปกป้อง และความคุ้มครองเด็กและเยาวชนให้ปลอดภัยหรือมี พฤติกรรมตามที่สังคมคาดหวังได้ จากการประมวลสถิติข้อมูลสถานการณ์ปัญหา เด็กและเยาวชน ของหน่วยงานต่างๆ พบว่าเด็กและเยาวชนทั้งที่เป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับ อื่นๆ ส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ตกเป็นทาสของเกมคอมพิวเตอร์จนถึงขั้นหมกมุ่น และเรียนรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม กับเกม จนไปสู่การประพฤติกปฏิบัติ ที่ก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ตนเองและสังคม
2. นิยมประลองความเร็ว โดยแข่งขันมอเตอร์ไซค์ มีพฤติกรรมการใช้รถจักรยานยนต์ที่ ผิดกฎหมาย เป็นนักซิ่งไวไฟ และเป็นสก็๊อ (สาวน้อยซ้อนท้ายนักซิ่ง)
3. ใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหาและข้อขัดแย้ง ทะเลาะวิวาท จับกลุ่มรวมตัว ประกัน สร้างความปั่นป่วนในชุมชน ไปจนถึงการยกพวกตีกัน
4. มีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น เป็นพ่อแม่ตั้งแต่อายุน้อย มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันตนเอง ขาดความรับผิดชอบ
5. เข้าถึงสารเสพติดได้ง่าย เริ่มจากการสูบบุหรี่ เหล้า ยาบ้า ยาไอซ์ ยาเลิฟ และ สารอันตรายที่แพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชน
6. ขาดหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจไม่เห็นความสำคัญทางศาสนา ค่านิยมความเป็นไทย ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวค่อนข้างเปาะบาง ติดเพื่อน ติดสื่อ และให้ความสำคัญกับวัตถุ มากกว่าความมีคุณธรรมกับน้ำใจ

นอกจากนี้เด็กและเยาวชนยังมีพฤติกรรมเสี่ยงการเกิดปัญหาสังคม เช่น ติดการพนัน นิยม เสี่ยงโชค การมั่วสุมในหอพัก ไม่ชอบไปโรงเรียน หนีเรียน ทำร้ายร่างกายตนเอง หมกมุ่นกับสื่อไม่ สร้างสรรค์ นิยมบริโภคอาหารกรุบกรอบ อาหารที่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ เค็ม เปรี้ยว มอมโลก ในแง่ร้าย ไม่สนใจปัญหาสังคม อย่างไรก็ตามสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสม เป็นผลมาจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยเสี่ยงจากสภาพทางครอบครัว สภาพครอบครัวเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อบุคคลต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน พฤติกรรมและเป็นปัญหาเด็กและเยาวชน เป็นผลมาการเลี้ยงดูด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมให้แสดงออกในทางที่ไม่ถูกต้อง ปล่อยปะละเลย เรียนรู้การใช้ความรุนแรงจากสมาชิกในครอบครัว ครอบครัวแตกแยก ผู้ปกครองบีบบังคับกดดัน และคาดหวังในตัวเด็กเกินกว่าความเป็นจริง ไม่มีบรรยากาศที่สร้างความรัก ความอบอุ่น ความสมัครสมานสามัคคี เติบโตในท่ามกลางความสับสน ไม่มีความหวัง ขาดการอบรมบ่มนิสัยไม่จุดมุ่งหมายปลายทางในชีวิต

2. ปัจจัยเสี่ยงจากโรงเรียน โรงเรียนเป็นบ้านหลังที่สองของเด็ก เป็นบ่อเกิดคุณงามความดี โดยเฉพาะการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ความสามารถของเด็กและเยาวชน ให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของสังคม แต่โรงเรียนจำนวนไม่น้อยยังขาดความพร้อมยังขาดความพร้อมที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเป็นคนที่สมบูรณ์ตามความมุ่งหมายมุ่งหวังของสังคมจากการติดตามพบว่า โรงเรียนขาดความการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจังขาดการจัดการที่เหมาะสมต่อการพิทักษ์ ปกป้องคุ้มครอง และให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเท่าทัน ทั้งถึงถูกต้องและเป็นธรรม จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลให้ความสำคัญถูกระเบียบมากกว่าชีวิตนักเรียน พัฒนาผู้เรียน โดยไม่คำนึงถึงองค์รวมตลอดถึงการจัดการกับปัญหาของนักเรียน โดยขาดการมีส่วนร่วม และยังเลือกใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน

3. ปัจจัยเสี่ยงจากชุมชนและสังคม ความล้มเหลวในชีวิตและเด็กและเยาวชนเป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจ และต้นทุนทางความรู้สติของผู้ปกครองอย่างประเมินค่าไม่ได้สังคมไทยยังละเลยต่อการจัดระเบียบแบบแผนในชุมชน ชุมชนอ่อนแอขาด สัมพันธภาพที่ระหว่างสมาชิกในสังคมต่างคนต่างอยู่ เอาหูไปนาเอาตาไปไร่ ปล่อยให้มีการแสวงหาผลประโยชน์ต่อเด็กเยาวชน ขอมรับการเติบโต และการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ไม่สร้างสรรค์ ละเลยต่อปัญหาของเด็กเยาวชน ไม่ให้ความสำคัญต่อหน้าที่ของเด็กและเยาวชน มองเด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาด้วยทัศนยะและทำที่ที่ตอกย้ำซ้ำเติม

4. ปัจจัยเสี่ยงจากเพื่อน เพื่อนเป็นปัจจัยที่สำคัญในชีวิตของเด็กและเยาวชนเป็นธรรมชาติที่เด็กและเยาวชน ทุกคนต้องมีแต่เพื่อนก็เป็นดาบสองคมที่อาจทำให้เด็กและเยาวชนจำนวนไม่น้อยก้าวพลาด เช่น เพื่อนมีนิสัยเกเร เป็นอันธพาลเสเพลสำมะเลเทเมา การคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในทางก้าวร้าว เสี่ยงภัย มั่วสุม เบี่ยงเบน หรือได้รับแรงบีบบังคับ กดดัน ข่มขู่ หรือการไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งสภาพการณ์ดังกล่าวล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น

5. ปัจจัยเสี่ยงจากบุคลิกภาพหรือตัวนักเรียน เด็กเยาวชนแต่ละคนมีภาวะด้านพัฒนาการแตกต่างกัน มีบุคลิกภาพภายในและภายนอกตามสภาพความเป็นตัวตนที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีข้อจำกัดเกี่ยวกับพัฒนาการสมองและการรับรู้ มีความตระหนักในคุณค่าความสำคัญของตนเอง ขาดทักษะในการคิดบกพร่องทางการรู้ปฏิเสชนิยมหรือหลักศาสนาที่คนส่วนใหญ่ไม่นับถือไม่มีทักษะในการสื่อสารปฏิเสชนิยมไม่เป็น ควบคุมอารมณ์และความเครียดไม่ได้ รวมทั้งการมีปัญหาด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญ และความจำเป็นในการพัฒนา ส่งเสริม รวมทั้งการปรับปรุงแก้ไขนักเรียน เนื่องจาก ในสังคมไทยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีปัจจัยหลายด้านที่ทำให้นักเรียนมีปัญหา ซึ่งนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม จะต้องช่วยกันแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน และสถานศึกษาต้องพัฒนานักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพ ตามศักยภาพ โดยใช้ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในสถานศึกษา

ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงควมมีวินัยในตนเอง

นักวิชาการนักการศึกษา ได้ให้แนวทางการพัฒนาวินัยนักเรียน ไว้ดังนี้

ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ (2539) ได้กล่าวว่า ได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาวินัย ดังนี้

1. ควรเริ่มต้นส่งเสริมวินัยจากเรื่องง่ายในชีวิตประจำวัน เช่น การรักษาความสะอาดให้คุ้นเคยกับการทำตามระเบียบง่ายๆ เช่น การเคารพสิทธิก่อนหลังจนเกิดเป็นนิสัยไม่ต้องจงใจหรือตั้งใจฝึกรับผิดชอบต่อสังคม เช่น ไม่สร้างมลภาวะ โดยให้เหตุผลเพื่อให้เด็กเข้าใจรับผิดชอบ เพื่อความสุขของตนเองสังคมเมื่อวินัยภายนอกเกิดเป็นความเคยชินแล้ว จะฝึกจิตใจให้มีคุณธรรม มีความขยันขังใจ มีhiri โดดต็ปะ เป็นกำลังใจให้ทำในสิ่งที่เหมาะสมที่ควร

2. ควรลดการชี้แนะ บังคับ สั่งสอนและอบรมลง เพราะวินัยที่เกิดจากการควบคุมบังคับจากภายนอก มักไม่ถาวร ควรใช้หลักจิตวิทยาแบบมนุษยนิยมในการช่วยให้เด็กรู้จักคิด และตัดสินใจด้วยตนเองสร้างข้อตกลงด้วยตนเอง และปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงด้วยความเต็มใจซึ่งวินัยในตนเอง

3. ควรรณรงค์ให้มีการส่งเสริมวินัย โดยใช้สื่อต่างๆ ผ่านสื่อมวลชน

4. ทำตนเองให้มีวินัย ทำครอบครัวให้มีวินัย ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบมีวินัย ทำให้เพื่อนและผู้ใกล้ชิดมีวินัย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของวินัย และประพฤติปฏิบัติอย่างมีวินัย ร่วมมือกับองค์กรและสถาบันต่างๆ ที่สร้างเสริมวินัย

5. การกำหนดวินัยควรปรับให้ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และเป็นธรรมควรมี
 ฝักการทำการกิจกรรมกลุ่ม

ชำระ วุฒิจันทร์ (2542 : 81) ได้กล่าวว่า การสร้างวินัย เป็นกระบวนการที่ต้องมี
 เป้าหมายแน่นอน และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างศรัทธา หมายถึง จะให้คนมีวินัยในเรื่องใด ต้องสร้างศรัทธาเสียก่อน
 โดยใช้เทคนิคในการคิด กระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง ซึ่งเป็นตรวจสอบของบุคคลว่าสิ่งที่เขา
 เป็นมีคุณค่าสำหรับเขาหรือไม่ การจะทำให้คนเป็นคุณค่าในเรื่องใดนั้นขึ้นอยู่กับเขาได้เลือกสรรจน
 ได้เห็นคุณค่าในสิ่งที่เขาพบเห็นด้วยตัวเอง แล้วแสดงพฤติกรรม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างพฤติกรรมแบบอย่าง หลังจากเกิดศรัทธาแล้ว ใช้อิทธิพลกลุ่มช่วย
 กำหนดพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่าง ให้ปฏิบัติและกลุ่มจะทำหน้าที่ควบคุมให้มีการปฏิบัติตาม
 ข้อตกลงของกลุ่มอีกด้วย เทคนิคการสร้างพฤติกรรมแบบอย่างนี้เป็นแนวคิดของการเรียนรู้ทาง
 สังคม ซึ่งถือว่า พฤติกรรมของคนเป็นผลจากกันลอกเลียนแบบพฤติกรรมในสังคม

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติเป็นนิสัย แนวคิดของการปรับพฤติกรรมเชื่อว่า พฤติกรรมของคน
 เป็นผลของสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ถ้าพฤติกรรมใดทำแล้วน่าพอใจหรือได้รับ
 การเสริมแรง เช่น สนใจ ยกย่อง ชมเชย ฯลฯ มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมนั้นในอีก
 สภาพแวดล้อมเดิมในทางตรงข้ามหากแสดงพฤติกรรมแล้วได้ผลตอบแทนไม่น่าพอใจ หรือได้รับ
 การลงโทษ เช่น ไม่ได้ได้รับความสนใจมีแต่ความเฉยเมย ถูกตำหนิ ก็มีแนวโน้มจะไม่แสดงพฤติกรรม
 นั้นอีกภายใต้ สิ่งเร้าเดิม

มณิรัตน์ แก้วสว่างนภา (2548 : 1) ได้กล่าวว่า การมีวินัยในตนเอง คือ การที่บุคคล
 กระทำแต่ในสิ่งที่จะทำให้ตนและผู้อื่นประสบความสำเร็จในอนาคตโดยสิ่งที่ตนกระทำนั้นไม่
 ก่อให้เกิดความเดือดร้อน

สรุปได้ว่า การสร้างวินัยของนักเรียน คือ การส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง โรงเรียน
 จะต้องมีกระบวนการจัดกิจกรรม หรือสร้างสถานการณ์ให้นักเรียน ได้มีโอกาสความฝึกฝนและ
 ปฏิบัติกิจกรรม ให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ จนกระทั่งเกิดการ
 ปฏิบัติเป็นกิจนิสัยเคยชินด้วยความเต็มใจ และสมัครใจผู้สร้างวินัยของนักเรียน คือ สถาบัน
 ครอบครัวได้แก่ บิดา มารดา และผู้ปกครองนักเรียน สถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู
 และบุคลากรทางการศึกษา ลักษณะวินัยเด็กยอมรับ คือ ต้องมีความสมเหตุสมผล ถูกต้องชัดเจนไม่
 คลุมเครือ ต้องใช้บังคับได้จริง รูปแบบการสร้างวินัยของนักเรียน เริ่มจากการกำหนดนโยบาย
 แต่งตั้งคณะกรรมการ กำหนดกิจกรรม ดำเนินการตามกิจกรรมที่กำหนด นิเทศ ติดตาม ประเมินผล
 ระหว่างการดำเนินการประเมินและสรุปผลการดำเนินงาน หลังจากดำเนินการ และดำเนินการตาม

กิจกรรมที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง จนเป็นงานประจำที่ต้องปฏิบัติ โดยมีการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม กระบวนการสร้างวินัยนักเรียน ได้แก่ การสร้างศรัทธา การสร้างพฤติกรรมแบบอย่าง และการปฏิบัติเป็นนิสัย

ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง

ความมีวินัยในตนเองเป็นคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้

สินีนาฏ ปลื้มมะลิ่ง (2547 : 33) ได้กล่าวว่า วินัยในตนเองเป็นวินัยที่มีรากฐานมาจากการควบคุมทั้งภายในและภายนอก และเป็นวินัยที่มีผลต่อการควบคุมการปฏิบัติตนของบุคคลได้มากกว่าวินัยที่เกิดจากการควบคุมภายนอกเพียงอย่างเดียว

วรรัชกา บุญโชติรัตน์ (2552 : 19) แบ่งประเภทของวินัยออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. วินัยสำหรับตนเอง เป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมตนเองโดยตนเองเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่วาดิ วินัยประเภทนี้เป็นวินัยที่เราสร้างขึ้นเอง และตัวเราเอง เป็นผู้ปฏิบัติตามข้อบังคับนั้นๆ ทั้งนี้ก็เพื่อให้พฤติกรรมของเราดำเนินไปตามทางที่เรามุ่งหมายไว้ วินัยสำหรับตนเองนี้เป็นวินัยชั้นเลิศที่ทุกคนควรสร้างขึ้นสำหรับบังคับพฤติกรรมของตนเอง การสร้างวินัยสำหรับบังคับตนเองนั้นทำได้หลายอย่าง เช่น

1.1 การสร้างวินัยในการนอน การตื่น การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย การทำงาน และการพักผ่อนให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมในแต่ละวัน

1.2 สร้างวินัยเพื่อบังคับตนเองให้ทำในสิ่งที่ดีบางอย่าง และละเว้นในสิ่งที่เราคิดว่าเป็นความชั่ว แม้จะขัดกับความนิยมในสังคม เช่น การบังคับตนเองให้เป็นคนประหยัด ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ดัดผมสั้น และแต่งกายให้ถูกระเบียบสถานศึกษาอยู่เสมอ

2. วินัยสำหรับหมู่คณะ คือการใช้ระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือในการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้สมาชิกทุกคนในหมู่นั้นปฏิบัติตามหรือควบคุมพฤติกรรมของหมู่นั้น ให้บรรลุเป้าหมายที่หมู่คณะตั้งไว้ เช่น วินัยในสถานศึกษา วินัยทหาร วินัยตำรวจ วินัยพระสงฆ์ วินัยข้าราชการพลเรือน เป็นต้น วินัยแต่ละหมู่แต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของหมู่นั้นๆ อย่างไรก็ตามวินัยของหมู่นั้นจะต้องคำนึงถึงการอยู่ร่วมกันอย่างประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญ คือ มีสามัคคีธรรม คารวะธรรมและปัญญาธรรม

แชปปลิน (Chaplin) ได้กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง กฎ ข้อบังคับหรือระเบียบที่บุคคลใช้ในการควบคุมความประพฤติหรือการปฏิบัติงานของตน

(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542 : 509)

จากความหมายของวินัยในตนเองที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือระเบียบที่บุคคลพึงปฏิบัติ

ความมีวินัยในตนเอง

พลเมืองมีคุณภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลการพัฒนาประเทศชาติให้บรรลุตามเป้าหมาย การปลูกฝังความมีวินัยในตนเองให้แก่เยาวชนจึงเป็นการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่า นักการศึกษาที่สำคัญกล่าวถึงคุณค่าและอยู่กันอย่างปกติสุข ซึ่งวินัยไม่ได้หมายถึงเกณฑ์ หรือระเบียบข้อบังคับเฉพาะในกลุ่มคนเท่านั้น แต่ยังหมายถึงระเบียบวินัยในตัวบุคคลด้วย กลุ่มสังคมใดที่มีวินัยในตนเองมาก ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ไม่เบียดเบียนกัน และเจริญก้าวหน้าไปด้วยดี

ความหมายของวินัย

วินัยหมายถึงกระบวนการหรือผลของการควบคุมหรือบังคับความต้องการแรงกระตุ้น ความปรารถนาความสนใจเพื่อให้เป็นไปตามอุดมคติหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพที่ตนต้องการหรือผู้มีอำนาจตามความต้องการไว้ ดังนี้

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานบันราชภัฏ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร วันพุธที่ 12 กุมภาพันธ์ 2540 ความว่า วินัย คือ สิ่งที่ทำให้ทุกคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมบ้านเมือง และประเทศชาติยึดถือปฏิบัติ เพื่อความสงบเรียบร้อย จึงมีพระราชประสงค์ที่จะให้มีการประพฤติปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจริงจัง การที่บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างสงบสุขนั้น จำเป็นที่แต่ละคนจะต้องมีวินัยที่ดี คือตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติตามระเบียบและแบบแผนที่ดีของสังคม จึงควรปฏิบัติตนเป็นคนมีระเบียบวินัย ทั้งในความคิดและการกระทำ เป็นปัจจัยส่งเสริมให้บุคคลเป็นที่นิยมเด่นชัดและเกื้อกูลแก่การปฏิบัติกิจการงาน รวมทั้งทำให้สังคมมีความผาสุกสงบน่าอยู่ (โอกาสเสวิกุล. 2548 : ไม่มีเลขหน้า)

อัครเดช ศรีหิรัญรัตน์ (2548 : 9) ได้กล่าวว่า ความหมายของ “วินัย” ได้ว่า วินัย หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับ สำหรับควบคุม ความประพฤติทางกายของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกัน ด้วยความสุภาพ ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน ให้ห่างไกลความทั้งหลาย

สมพงษ์ เกษมสิน (2551 : 21) ได้กล่าวว่า วินัย คือ ระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้เป็นแนวทางของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้ร่วมกันปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพอย่างมีระบบ

เอนเกอร์ และคณะ (Enger et al. 2006 : 51) ได้กล่าวว่า ได้ทำการวิจัยเรื่องใครควบคุม การทำผิดวินัย เปรียบเทียบระหว่างความสำนึกของครูใหญ่กับครูผู้สอน ในระดับประถมศึกษา และ มัธยมศึกษา ปรากฏผลดังนี้ การศึกษาที่ทดสอบวางตัวของครู และครูใหญ่ในความรับผิดชอบ สำหรับการปฏิบัติตามวินัยของนักเรียน เปรียบระหว่างครูผู้สอนกับครูใหญ่ต่อสถานการณ์ช่วง ตื่นๆ โดยใช้ครูผู้สอนและครูใหญ่ทั้งสองระดับ สืบหาความเข้มงวดในเหตุที่เกิดขึ้น การค้นหา ซึ่งให้เห็นว่ามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งในความรับผิดชอบเรื่องทั่วไป ซึ่งมีอยู่ในบรรดากลุ่มทั้งหมดด้วย การพิจารณาในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไป และเห็นด้วยอย่างยิ่งในระหว่างกลุ่มประถมและกลุ่ม มัธยม ในเรื่องการกวดขันและละความรับผิดชอบการเพิ่มความกวดขันเรื่องวินัย จะเป็นเรื่องของ ครูใหญ่ ส่วนเรื่องความผิดทั่วไปเรื่องของครูผู้สอน ข้อยุตินี้ได้รับความเห็นด้วยอย่างมาก เกี่ยวกับการดูแลการทำผิดวินัยบางอย่างและยังมี กฎ ระเบียบ ที่ยังไม่ชัดเจนในการจัดการเกี่ยวกับความผิด อื่นๆ

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่าวินัยหมายถึงกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆที่บุคคลในสังคมร่วมกัน ตั้งขึ้นเพื่อใช้สำหรับควบคุมความประพฤติของคนในสังคมให้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ร่วมกันอันจะก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคมเพราะถ้าบุคคลในสังคมขาดวินัยก็จะประพฤติปฏิบัติ ตามอำเภอใจของตนเองย่อมก่อให้เกิดความขัดแย้งและไม่เข้าใจซึ่งกันและกันซึ่งอาจก่อให้เกิด ความเสียหายต่อตนเองสังคมและการพัฒนาประเทศชาติได้

ความสำคัญของวินัย

วินัย เป็นกรอบแห่งความประพฤติที่มีการบัญญัติขึ้น เป็นระบบวิธีการเพื่อให้มีการปฏิบัติ ตาม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนหมู่มากอยู่ร่วมกัน หรือทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น เป็นความคาดหวัง ของสังคมที่จะให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกที่ควร ดังนี้

สมบูรณ สุขสาราญ (2551 : 119) ได้กล่าวว่า ถึงความสำคัญของวินัยไว้ว่าวินัยเป็นวิถี ปฏิบัติประจำวันของประชาชน ไม่ว่าประเทศจะปกครองด้วยระบอบใดหากประชาชน ไร้วินัย ระบอบการปกครองนั้นย่อมมีสิทธิล้มสลายได้

สมพร เทพสิทธิ์ (2552 : 15) ได้กล่าวว่า ได้ให้ความสำคัญของวินัยว่าเป็นคุณธรรมและ วัฒนธรรมที่สำคัญที่ช่วยในการพัฒนาคนให้เป็นผู้มีคุณภาพช่วยรักษาหมู่คณะและสังคมให้มีความ สงบเรียบร้อยและช่วยพัฒนาประเทศให้มีความเจริญมั่นคงก้าวหน้าและการที่ประเทศญี่ปุ่นมีความ เจริญก้าวหน้าที่สุดในเอเชียและมีความเจริญทัดเทียมหน้าไม่แพ้ประเทศกลุ่มตะวันตกเหตุหนึ่งเป็น เพราะคนญี่ปุ่นเป็นผู้มีระเบียบวินัยในปัจจุบันประเทศไทยเรากำลังจะพัฒนาประเทศให้เป็น ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ที่เรียกว่า "นิคส์" ประเทศที่จะเป็นนิคส์ได้ประชาชนในชาติต้องเป็นผู้มี

ระเบียบวินัยในตนเองตรงต่อเวลาถ้าคนไทยเรายังขาดระเบียบวินัยทำอะไรตามสบายโดยถือคติว่าทำได้ตามใจคือไทยแท้ก็ยากที่จะพัฒนาประเทศของเราให้เป็นนิคส์ได้

บรูคส์ (Brooks. 2003 : 2169-A) ได้กล่าวว่า ศึกษาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง เครื่องมือวัดความหลากหลายของการมีพฤติกรรมในการจัดการปัญหา วินัยในห้องเรียนของครู ซึ่งผลสรุปจากงานวิจัยทั่วไปพบว่า การแก้ปัญหาวินัยจะประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพมากที่สุด เมื่อครูที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับวินัยของนักเรียนมี กรอบแนวคิดความเชื่อสอดคล้องกับหลักการหรือทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยเท่านั้น โครงการนี้ได้สร้างรูปแบบการฝึกอบรมครูให้มีความสามารถในการจัดการปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในห้องเรียน โดยฝึกให้ครูใช้พินิจฉัยเกี่ยวกับ กรอบแนวคิด – ความเชื่อของตนเอง โดยใช้แบบวัดพฤติกรรมการจัดการปัญหาวิจัย นักเรียนตลอดฝึกให้เกิดความเข้าใจในกรอบแนวคิด / ความเชื่อของตนเองและของคนอื่น หรือ ทฤษฎีต่างๆ เมื่อครูมีแนวความคิดเกี่ยวกับวินัย อย่างชัดเจนก็จะสามารถใช้วิธีการที่สร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาวินัยนักเรียนมากกว่าการใช้มาตรการลงโทษแต่อย่างเดียว การศึกษาครั้งนี้ได้สำเร็จ โรงเรียนต่างๆ ในที่ตั้ง 5 แห่ง และมีผู้ตอบแบบสอบถาม 265 คน ซึ่งได้เข้าร่วมสัมมนาและประชุม ผลการศึกษาพบว่า แบบวัดความเชื่อถือได้อยู่ในระดับปานกลาง ตลอดจนมีความเที่ยงตรง เชิง โครงสร้างและองค์ประกอบที่เหมาะสม และผลจากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของครูที่ต้องการได้รับการฝึกอบรมอย่างเข้มในเรื่องการบริหารจัดการปัญหาวินัยในห้องเรียน

สรุปจะเห็นได้ว่าวินัยมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน เพราะวินัยคือหัวใจสำคัญของการพัฒนามนุษย์ให้เป็นคนเก่งคนดีสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุขอันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยะประเทศได้ในที่สุด

ความหมายวินัยในตนเอง

วินัยในตนเอง หมายถึง กฎ ระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับ สำหรับการควบคุมตนเอง ความประพฤติทางกายของคนในสังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกัน ด้วยความสุขสบาย ไม่กระทบกระทั่งซึ่งกันและกัน ให้ห่างไกลความชั่วทั้งหลาย ดังนี้

วรรณิกา บุญโชติรัตน์ (2552 : 19) ได้กล่าวว่า แบ่งประเภทของวินัยออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. วินัยสำหรับตนเอง เป็นวิธีการควบคุมพฤติกรรมของตนเองโดยตนผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่ว่่าดี วินัยประเภทนี้เป็นวินัยที่เราสร้างขึ้นมาจาก และตัวเราเอง

เป็นผู้ปฏิบัติตามข้อบังคับนั้นๆ ทั้งนี้เพื่อให้พฤติกรรมของเราดำเนินไปตามทางที่เรามุ่งหมายไว้ วินัยสำหรับตนเองนี้เป็นวินัยชั้นเลิศที่ทุกคนควรสร้างขึ้นสำหรับบังคับพฤติกรรมตนเอง การสร้างวินัยสำหรับบังคับตนเองนั้นทำได้หลายอย่าง เช่น

1.1 การสร้างวินัยในการนอน การตื่น การดูหนังสือ การออกกำลังกาย การทำงาน และการพักผ่อนให้ได้สัดส่วนที่เหมาะสมในแต่ละวัน

1.2 สร้างวินัยเพื่อบังคับตนเองให้ทำในสิ่งที่ดีบางอย่าง และละเว้นในสิ่งที่เราคิดว่าเป็นความชั่ว แม้จะขัดกับความนิยมในสังคม เช่น การบังคับตนเองให้เป็นคนประหยัด ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา ตัดผมสั้น และแต่งกายให้ถูกระเบียบของสถานศึกษาอยู่เสมอ

2. วินัยสำหรับหมู่คณะ คือการใช้ระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือในการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อให้สมาชิกทุกคนในหมู่นั้นปฏิบัติตามควบคุมพฤติกรรมของหมู่นั้นนั้น ให้บรรลุความมุ่งหมายที่หมู่คณะตั้งไว้ เช่น วินัยในสถานศึกษา วินัยนายทหาร วินัยตำรวจ วินัยพระสงฆ์ วินัยข้าราชการพลเรือน เป็นต้น วินัยแต่ละหมู่แต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของหมู่นั้นๆ อย่างไรก็ตามวินัยของหมู่นั้นจะต้องคำนึงถึงการอยู่ร่วมกันอย่างประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญ คือ มีสามัคคีธรรม คารวะธรรมและปัญญาธรรม

แคมป์เบลและไทส์เซน (Campell & Thissen, 2001 : 27) ได้กล่าวว่า วิจัยเรื่อง สภาพพื้นฐานทางศีลธรรมในการสอน ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพต่อการพัฒนาในปัจจุบันภายใต้ประเด็นคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานของครูที่มีต่อผู้เรียน จุดสนใจหลักของการวิจัยคือ บทบาทของครูในการเป็นตัวแทนจริยธรรมและกรอบอบรมสั่งสอนในห้องเรียนว่าเป็นไปในทางที่ถูกหรือผิด อันเป็นตัวชี้วัดจากครูและนักวิจัย จุดมุ่งหมายเป็นการรวบรวมหลักการ ทฤษฎีกับหลักศีลธรรมตามแบบแผนของการวิจัย โดยค้นคว้า 2 ประการ คือ ครูมีเป้าหมายของการอบรมสั่งสอนและการเป็นตัวอย่างแบบผู้เรียนกับความมุ่งมั่นต่อการควบคุมพฤติกรรมของตนเองอย่างไรจากงานวิจัยให้ได้แนวคิดแนวคิดหลายประการวิธีค้นคว้าที่หลากหลาย มีการเสนอบทสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลเน้นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู ประเด็นในการศึกษามี 4 ด้าน คือ ด้านระเบียบในห้องเรียน ด้านงานภารกิจหลักของครู ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนจากการเลือกวิธีการสอนของครู และด้านการวัดผล ประเมินผล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะว่า ระดับความรู้ทางหลักศีลธรรมของครูแสดงถึงความไม่มั่นใจที่เป็นตัวแทนทางจริยธรรมและสะท้อนถึงจิตสำนึกในการยอมรับคุณงามความดีและหลักศีลธรรมที่ครูอบรมสั่งสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าวินัยในตนเองหมายถึงรูปแบบหรือกระบวนการที่ดีของมนุษย์ที่สามารถใช้ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกพฤติกรรมของตนเองให้แสดงออกในทางที่ถูกต้องไม่ขัดต่อ

กฎระเบียบของสังคมและหลักศีลธรรมที่ดีงาม โดยปราศจากอำนาจใดๆมาบังคับซึ่งจะก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองสังคมและประเทศชาติ

ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเอง

วินัย คือ สิ่งสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม โดยเฉพาะความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ทุกคนควรมีเพราะวินัยในตนเองเป็นวินัยที่มั่นคงและไม่ต้องใช้อำนาจจากภายนอกมาบังคับ และยังเป็นสิ่งที่ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีการศึกษาทฤษฎีที่ว่าด้วยการเกิดวินัยในตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้ทราบว่าวินัยในตนเองมีที่มาอย่างไรเพื่อจะได้ปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดขึ้นในตัวเด็กและเยาวชนได้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (อ้างถึงในกรมวิชาการ. 2552 : 29) ได้กล่าวว่า อธิบายถึงการเกิดวินัยในตนเอง โดยยึดแนวทฤษฎีที่สำคัญ 2 ทฤษฎีคือทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mowrer) ซึ่งว่าด้วยการกำเนิดของการควบคุมตนเองหรือความมีวินัยในตนเองและทฤษฎีของเพคและแฮวิกเฮิสต์ (Peck Havighurst) ซึ่งว่าด้วยพัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเอง โดยยึดการควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้เป็นหลักซึ่งมีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้คือ

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมาเรอร์ (Mowrer)

การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้นนักจิตวิทยาทั้งหลายเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมาสิ่งสำคัญคือความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอันจะเป็นทางนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเองหรือความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น ซึ่งเมาเรอร์ได้อธิบายว่าทารกหรือเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้ที่เลี้ยงดูตน โดยที่การเรียนรู้นี้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้นการเรียนรู้ของเด็กทารกหรือเด็กนี้จะเกิดขึ้นหลายระดับและมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของทารกหรือเด็กคือบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู ซึ่งเป็นผู้ที่มาบำบัดความต้องการของทารก เช่น หิวก็ได้ดื่มนม ร้อนก็ได้อาบน้ำ ยุ้งก็ค้อมีผู้บิดให้ ฯลฯ เมื่อทารกได้รับการบำบัดความต้องการก็จะรู้สึกสบายใจพอใจและมีความสุขความรู้สึกของทารกนี้จะรุนแรงมากและติดตรึงอยู่ในสำนึกของทารกไปจนเติบโตขึ้นการที่ทารกได้รับการบำบัดความต้องการจนรู้สึกสบายใจพอใจและมีความสุขนั้นสิ่งที่เกิดควบคู่กับเหตุการณ์อยู่เสมอทุกครั้งก็คือการปรากฏตัวของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูในขณะที่มาปรนนิบัติเด็กการบำบัดความต้องการของทารกกับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูเป็นสิ่งที่ควบคู่กันเสมอในการรับรู้ของเด็กในการที่จะถ่ายทอดมายังบิดามารดาทำให้การปรากฏตัวของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูตน ซึ่งเมาเรอร์เชื่อว่าการรักและพอใจบิดามารดานั้นจะต้องเกิดจากการเรียนรู้เช่นนี้ โดยที่ความสุขความพอใจที่ได้รับการบำบัดต้องมาก่อนถ้าไม่มีเหตุการณ์เช่นนี้ในเด็กเช่นเมื่อหิวก็ไม่ได้กินหรือได้กินยามเมื่อไม่หิวเด็กก็จะไม่เกิดความพอใจ

เด็กก็จะไม่มีรากฐานในการที่จะเรียนรู้ที่จะรักและพอใจบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูคนนั้นก็คือบุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้เริ่มแรกของทารกหรือเด็กก็คือผู้เลี้ยงดู ซึ่งอาจจะเป็นบิดามารดาหรือผู้อื่นก็ได้

1.2 ความรักความผูกพันของเด็กนำไปสู่การปฏิบัติตามคำอบรมสั่งสอนหรือการเลียนแบบผู้ที่ตนรักและพอใจกล่าวคือ จากความรักและความพอใจของเด็กที่มีต่อบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูจึงทำให้เมื่อบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูมีการอบรมสั่งสอนเด็กหรือมีการกระทำหรือพูดจาอย่างไรเด็กก็จะเกิดการกระทำตามหรือเลียนแบบคำพูดหรือการกระทำตามที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูสั่งสอนหรือตามที่เห็นบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูกระทำ ซึ่งการกระทำของเด็กเช่นนี้จะทำให้เขาเกิดความสุขความพอใจได้เอง อันเป็นลักษณะการให้รางวัลและชมเชยตนเองโดยบุคคลไม่ได้หวังผลจากภายนอกการเลียนแบบผู้เลี้ยงดูของเด็กจะทำทั้งทางที่ดีและไม่ดีเท่าๆ กันครบเท่าที่ลักษณะนั้นเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักและพอใจ เช่น ถ้าเด็กเห็นผู้เลี้ยงดูสูบบุหรี่เมื่อเด็กได้สูบบุหรี่บ้างเด็กก็จะเกิดความสุขความพอใจเพราะเป็นลักษณะของผู้ที่ตนรักคนพอใจมาก่อนความสามารถในการให้รางวัลตนเองนี้ เมอเรอร์เชื่อว่าเป็นลักษณะที่แสดงถึงการบรรลุภาวะทางจิตของบุคคลนั้น โดยจะปรากฏขึ้นในเด็กปกติเมื่ออายุประมาณ 8 – 10 ขวบและจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ฉะนั้นผู้ที่บรรลุภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์จึงเป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะควบคุมตนให้ปฏิบัติตามอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ในการโต้ตอบเมื่อเกิดความคับข้องใจเมื่อเกิดความกลัวในการมีความรักและในการมีอารมณ์ต่างๆ ฯลฯ ส่วนผู้ที่ขาดวินัยในตนเองหรือขาดการควบคุมตนเองก็เพราะไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตั้งแต่วัยทารกจึงกลายเป็นบุคคลที่ขาดความยับยั้งชั่งใจในการกระทำและกลายเป็นผู้ทำลายกฎหมายของบ้านเมืองอยู่เสมอในรายที่รุนแรงอาจกลายเป็นอาชญากรเรื้อรังหมดโอกาสที่จะแก้ไข

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรมหรือความมีวินัยในตนเองของเพคและเฮวิกเฮลด์ ซึ่งเชื่อว่าการควบคุมอีโก้และการควบคุมของซูเปอร์อีโก้ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นอย่างสมเหตุสมผลนักทฤษฎีทั้งสองเห็นว่าพลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในตัวของคนจะมีมากหรือน้อยก็ได้และบุคคลแต่ละคนจะมีพลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในระดับที่ไม่เท่ากัน อันเนื่องมาจากการได้รับความรู้ทางจริยศึกษาที่ทำให้ทราบถึงผลที่จะเกิดจากการแสดงพฤติกรรมต่างๆ ในแต่ละบุคคลจะมีระดับไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลไปยังความมีวินัยในตนเองหรือการควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ที่ต่างระดับกัน ดังนั้นนักทฤษฎีทั้งสองท่านจึงได้จำแนกลักษณะของบุคคลออกเป็น 5 ประเภทดังนี้คือ

2.1 พวกปราศจากจริยธรรม (Amoral Person) หมายถึงบุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ที่น้อยมาก โดยบุคคลจะเป็นผู้ที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและเห็นแก่ตัวฝ่ายเดียวโดยไม่เรียนรู้ที่จะให้แก่ผู้อื่นเป็นผู้ที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้และจะกระทำการต่างๆ อย่างไม่

ไต่ตรองบุคคลประเภทนี้ถูกควบคุม โดยความเห็นแก่ตัวของตนเองและเป็นผู้ที่ขาดวินัยในตนเอง หรือมีน้อยมาก

2.2 พวกเอาแต่ได้ (Expedient Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้มีน้อย แต่มีพลังของซูเปอร์อีโก้มากขึ้นแต่ก็ยังจัดอยู่ในประเภทปานกลางค่อนข้างน้อยบุคคลประเภทนี้จะยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและกระทำทุกอย่างเพื่อความพอใจและผลได้ของตนเองเป็นคนที่ไม่จริงใจจะยอมอยู่ใต้การควบคุมของผู้มีอำนาจถ้าจะทำให้เขาได้รับผลที่ต้องการ ได้เป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองน้อยลักษณะนี้จะปรากฏตั้งแต่วัยเด็กตอนต้นและในคนบางประเภทจะติดตัวไปจนตลอดชีวิต

2.3 พวกคล้อยตาม (Conforming Person) หมายถึงบุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้มีน้อยเหมือนคน 2 ประเภทแรก แต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มากกว่าคืออยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมากคนพวกนี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลักและคล้อยตามผู้อื่น โดยไม่ต้องไต่ตรองบุคคลประเภทนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของสังคมและกลุ่มเป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองระดับปานกลางแต่ไม่แน่นอน

2.4 พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล (Irrational Conscientious Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้ในระดับปานกลางแต่มีพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้มากจนเป็นผู้ยอมรับกฎเกณฑ์และค่านิยมทางสังคมเข้าไปเป็นลักษณะของตนเองจะเป็นผู้ที่ทำตามกฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างขี้นั้นและมีศรัทธาเป็นผู้ที่ถูกควบคุม โดยค่านิยมและปทัศสถานของสังคมเป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองค่อนข้างมากแต่ยังไม่สมบูรณ์บุคคลประเภทนี้จะทำตามกฎอย่างเคร่งครัด โดยเห็นว่ากฎเกณฑ์นั้นเป็นของศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้อื่นก็ไม่สนใจบุคคลประเภทนี้จะเป็นหลักของชุมชนเพราะมีความมั่นคงในความเชื่อและการกระทำคนอื่นเห็นได้ง่าย แต่การขาดความยืดหยุ่นอย่างมีเหตุผลของคนประเภทนี้จึงยังเป็นคนปร

2.5 พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (Rational Altruistic Person) คือบุคคลที่มีพลังควบคุมของอีโก้มากและพลังควบคุมของซูเปอร์อีโก้ก็มากด้วยจนเกิดสมดุลระหว่างการปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของสังคมและความสมเหตุสมผล โดยเห็นแก่ผู้อื่นทั่วไปเป็นหลักบุคคลประเภทนี้มีความสามารถควบคุมตนเองอย่างมีเหตุผล มิได้ตกอยู่ในอิทธิพลของกลุ่มในสังคมหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผลเป็นผู้ที่มีความมีวินัยในตนเองสูงมากจะเป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลของการกระทำของตนต่อผู้อื่นก่อนจะทำอะไรต้องพิจารณาอย่างมีเหตุผลเพื่อผู้อื่น พร้อมทั้งจะร่วมมือกับสังคมมีความรับผิดชอบและให้ความเคารพเพื่อนมนุษย์โดยทั่วไปมีความต้องการที่จะเสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมบุคคลประเภทนี้มีไม่มากนักในแต่ละสังคม แต่นักทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่าเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาถึงขีดสูงสุดของมนุษย์

จากการศึกษาทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองตามแนวคิดของเมอเรอร์เพกและเฮวิกเฮิสต์จึงพอสรุปได้ว่าวินัยในตนเองจะเกิดขึ้นกับบุคคลตั้งแต่เริ่มอยู่ในวัยทารกและจะพัฒนาจนถึงวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในวัยทารกและวัยเด็กจะมีผลต่อการเกิดวินัยในตนเองบุคคลที่ได้รับการเลี้ยงดูมาดีจากครอบครัวที่อบอุ่นและเป็นตัวแบบที่ดีก็จะเติบโตเป็นผู้ที่มีความสามารถควบคุมตนเองได้อย่างมีเหตุผล โดยไม่ต้องใช้อำนาจหรือกฎเกณฑ์บังคับ

ลักษณะของวินัยที่ดี

เป็นการควบคุมวินัยตนเองแต่มีการรับผิดชอบควบคุมตนเอง รวมการยอมรับผลของการที่ตนทำลงไป การฝึกความรับผิดชอบให้กับเด็กนั้นการมุ่งให้เด็กมีวินัยในตนเองเนื่องจากเด็กมีวินัยในตนเองจะสามารถควบคุมตนเองได้ ดังนี้

สำราญ ถาวรยศม์ (2548 : 40-45) ได้กล่าวว่า ถึงแนวคิดแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างวินัยข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันวินัย

1.1 ระบบวินัยข้อเป็นข้อกำหนดที่ยืดขาดซับซ้อนให้ข้าราชการปฏิบัติ โดยไม่ยืดหยุ่นชัดเจน เหมาะสมกับสภาพการ สถานที่ อาชีพ วิชาชีพ ระดับตำแหน่ง กระบวนการสอบสวนหาความผิดของผู้กระทำมาลงโทษอย่างยืดขาด ซับซ้อนใช้เวลาและค่าใช้จ่าย บุคคลมากมายหลายระดับ ไม่พบผู้กระทำผิด แม้จะพบแต่กว่าจะลงโทษได้ก็ใช้เวลาเนิ่นนานมาก

1.2 ระบบวินัยไม่จริงจังเหมือนเขียนหนังสือให้ไว้กลัว วัฒนธรรมไทยไม่ชอบลงโทษ มีแต่เพียงคำพูดว่า “เมื่อผิดแล้วที่หลังอย่าทำ” เท่านั้น แล้วผู้กระทำผิดก็ทำอีก โดยไม่มีระบบป้องกันอย่างี่เรียกว่า “ไว้หายแล้วล้อมคอก” แล้วทางราชการมักพูดกันว่า “ไม่ทุบหม้อข้าวผู้กระทำผิด” ผู้มีอำนาจในการตัดสินลงโทษทางวินัยมักไม่มั่นคงในความถูกต้อง

1.3 กฎระเบียบเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินทางวินัย กำหนดแนวทางกว้างๆ ให้ปฏิบัติ ทำให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินทางวินัยไม่มีความชัดเจนนอกจากนี้ยังมีบทลงโทษ และกระบวนการสอบสวนลงโทษอย่างยืดขาด ซับซ้อน โดยไม่มีระบบการพัฒนาทางวินัยผู้ใดเก่งก็เอาตัวรอดได้ ผู้อ่อนแอถูกลงโทษ

1.4 ระบบวินัยปัจจุบันไม่ได้เป็นระบบที่สร้างพัฒนาให้ข้าราชการมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน ข้าราชการจะมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลได้ต้องประกอบด้วยศักยภาพสองส่วนคือ

1.4.1 ศักยภาพทางความรู้ ความสามารถ ความคิด ความตัดสินใจ การบริหารจัดการ มนุษย์

1.4.2 ศักยภาพทางคุณธรรม จิตสำนึก ความรับผิดชอบชีวิต จริยธรรม และ จรรยาบรรณ

1.5 การบริหารจัดการบุคคลนั้นเป็นศาสตร์ที่ซับซ้อนมาก โดยนักวิชาการ นักบริหาร นักปฏิบัติการ ยอมรับว่าควรจะต้องมีกระบวนการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1.5.1 ศึกษาและวางแผนความต้องการทรัพยากรบุคคลไว้ล่วงหน้า

1.5.2 สรรหา (ทุกระดับ)

1.5.3 พัฒนาบุคลากรทุกคน ทุกระดับอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.5.4 รักษาคนดีมีความสามารถ มีศักยภาพไว้

1.5.5 ใช้งานให้ได้ประโยชน์เต็มที่

1.5.6 เอาออก เมื่อมีคนไม่ดี มีบุคลากรเกินความจำเป็น

ดังนั้น จึงควรปรับปรุงระบบวินัยเพื่อป้องกันแก้ปัญหาดังกล่าว และให้เป็นระบบที่เป็น ประโยชน์แก่ราชการและองค์กร ดังต่อไปนี้

2. ข้อเสนอการปรับปรุงระบบวินัย

2.1 ให้ระบบวินัยเป็นระบบการพัฒนาศักยภาพข้าราชการทางจิตสำนึก คุณธรรม จรรยาบรรณ ควบคู่กับระบบพัฒนาศักยภาพข้าราชการทางความรู้ ความสามารถ ทั้งนี้เพราะ ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานต้องมีศักยภาพทั้งสองส่วนประกอบด้วย

2.2 ให้ระบบวินัยเป็นระบบพัฒนาทรัพยากรบุคคล เข้ากระบวนการบริหารจัดการ ทั้ง 6 ขั้นตอน ดังกล่าวข้างต้น โดยมีข้อกำหนดทางวินัยให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติในการวางแผน ความต้องการบุคลากร การสรรหา การพัฒนา การรักษาไว้ การใช้งาน และการเอาบุคคลออก ให้คำนึงถึงมาตรฐานทางวินัยเข้าประกอบเป็นส่วนสำคัญ โดยเฉพาะให้มีระบบการพัฒนา ข้าราชการเพื่อให้ข้าราชการ มีพฤติกรรมปฏิบัติทางวินัยตามวัตถุประสงค์เหมือนการให้การศึกษา โดยใช้การศึกษาผู้ใหญ่ คือการพัฒนาตลอดชีวิตมาใช้

2.3 ให้มีหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการทางวินัย โดยเฉพาะเหมือนหลักสูตรการศึกษา เป็นแนวการพัฒนาข้าราชการตั้งแต่เข้ารับราชการ โดยมีวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเรียนรู้ทางวินัย ประพฤติปฏิบัติให้จิตสำนึก จิตวิญญาณ คุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ วินัยตามมาตรฐาน เจตนา ขององค์กรตามอาชีพ ตามสายอาชีพ ตามระดับตำแหน่ง และแต่ละตำแหน่งโดยให้ทุกคน ทุกระดับ ได้รับการพัฒนาทางวินัยเป็นระบบและต่อเนื่องตลอดเวลารับราชการ

2.4 ให้มีระบบพัฒนาข้าราชการทางวินัยเป็นระบบต้องกำหนดให้การพัฒนาและผู้รับ การพัฒนา ให้ชัดเจนในทุกเวลาทุกระดับราชการเหมือนระบบการศึกษาที่กำหนดให้มีผู้ให้ การศึกษา และผู้รับการศึกษา ชัดเจน

2.4.1 ผู้ให้การพัฒนา ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา หัวหน้างาน องค์กรทุกระดับ รวมถึง องค์กรการบริหารบุคคลด้วย ผู้ให้การพัฒนาจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ผลการพัฒนาเป็น งานของตำแหน่ง นอกจากนั้นต้องให้การสนับสนุนจัดสิ่งแวดลอม ประเมินผล ตรวจสอบควบคุม เพื่อให้การพัฒนาวิสัยสัมฤทธิ์ผลตามหลักสูตรการพัฒนาเหมือนกระทรวง ทบวง กรม โรงเรียน ครู มีหน้าที่รับผิดชอบให้การศึกษาแก่นักเรียน

2.4.2 ผู้รับการพัฒนา ได้แก่ ข้าราชการทุกคน มีหน้าที่รับการพัฒนา และพัฒนา ตนเองทุกวิถีทาง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และประพฤติปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวิสัย

2.5 ให้มีระบบบูรณาการและการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งระดมสรรพกำลังทั้งหลาย เพื่อให้ระบบวิสัยเกิดผลสัมฤทธิ์

2.5.1 ให้องค์กรร่วมกับทางราชการ สร้างข้อกำหนด มาตรฐาน มาตรการ ประพฤติปฏิบัติทางวิสัย รวมทั้งสร้างจิตสำนึก จิตวิญญาณ คุณธรรม จรรยาบรรณ เพื่อองค์กรนั้นๆ และร่วมกันจัดการให้สัมฤทธิ์ผล

2.5.2 ให้องค์กรที่มีอำนาจการบริหาร และผู้บริหารจัดการร่วมสร้างสิ่งแวดลอม ทางบริหาร และการบริหารบุคคลให้ประจักษ์ชัดว่ามีระบบคุณธรรมในองค์กรผู้ทำดียอมได้ดี จะได้ เป็นเครื่องส่งเสริมราชการให้มุ่งมั่นประพฤติปฏิบัติทางวิสัย รวมทั้งมีการพัฒนาทางวิสัย ควบคุม ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ให้ประพฤติปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอีกด้วย

2.5.3 ให้มีการระดมสรรพกำลัง และการมีส่วนร่วมทางสังคมจากทุกฝ่ายในการ สนับสนุน ส่งเสริม ตรวจสอบ สอดส่องให้ข้าราชการพัฒนาประพฤติปฏิบัติทางวิสัย

2.5.4 ให้มีระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับวิสัย สั้น เข้าใจง่าย ชัดเจน ชัดชุ่น เพื่อปรับ ให้เข้ากับบุคลากรแต่ละอาชีพ สายอาชีพ ระดับตำแหน่ง ตำแหน่ง เวลาสถานที่

2.6 เมื่อระบบวิสัยเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคล บั้นล่อหลอมกลั่นกรอง ให้ข้าราชการประพฤติปฏิบัติได้ตามมาตรฐานวิสัยหลายชั้นคตอนมาแล้วยอมมีข้าราชการประพฤติ ปฏิบัติไม่เหมาะสมเหลือน้อย การสอบสวนลงโทษจะน้อยลงมาก จะไม่ใช่งานหลัก ไม่ใช่ ภาระหน้าที่หนักเหมือนก่อน จึงเสนอให้มีการสอบสวนที่สั้น ง่าย โปร่งใส ชัดเจน รวดเร็ว เพราะ การสอบสวนลงโทษไม่ใช่ประเด็นหลักในระบบวิสัยเหมือนก่อน ให้เน้นการประเมินผล การประพฤติปฏิบัติวิสัยประกอบการพิจารณาความดีความชอบ และออกจากราชการแทนพิจารณา ลงโทษ

2.7 การที่จะให้มีกรรมการดูแลเกี่ยวกับวิสัยที่เรียกว่า (Merit protection board) เกี่ยวข้องกับการพิจารณาวิสัยหากซ่อนทับคณะกรรมการข้าราชการอย่างที่มีผู้เสนอนั้น น่าจะ พิจารณาผลดีผลเสียให้ดี เป็นต้นว่า วิสัยเป็นกระบวนการต่อเนื่องในการบริหารจัดการและเป็น

กระบวนการพัฒนาศักยภาพบุคคล ผู้บังคับบัญชาช่วยอมรู้เข้าพฤติกรรมของข้าราชการดีว่าจะให้เป็นอย่างไร จะแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

พระธรรมปิฎก ป.อ. ปยุตโต (2551 : 18-28) ได้กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างวินัย ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ไว้ดังนี้

1. สร้างวินัยด้วยการทำให้เป็นพฤติกรรมเคยชิน วิธีการฝึกวินัยที่ดีที่สุดอาศัยธรรมชาติของมนุษย์มาเป็นเครื่องช่วย คือทำให้ธรรมชาติ ซึ่งมนุษย์ดำเนินชีวิตโดยทั่วไปอยู่เป็นส่วนใหญ่ มนุษย์มีพฤติกรรมอย่างไร พอทำไปแล้วครั้งสองครั้งก็มีแนวโน้มเกิดความเคยชิน และจะทำอย่างนั้นซ้ำ ๆ พฤติกรรมพอชินแล้วยึดมั่นแล้วเกิดความพอใจในพฤติกรรมนั้น

2. ใช้วินัยที่ลงตัวแล้ว คือ วัฒนธรรมมาช่วย วัฒนธรรมเป็นหนึ่งในที่สร้างวินัยแบบพฤติกรรมเคยชิน ถ้าหมู่คณะของเราปฏิบัติอย่างไรให้วินัยลงตัวเป็นวัฒนธรรมไปแล้วคนที่เข้ามาสู่วัฒนธรรมของชุมชนใหม่ ก็จะเป็นอย่างนั้นเอง เช่น วัฒนธรรมเข้าแถวรอคิว

3. สร้างวินัยให้ได้ด้วยระบบสัมพันธ์ขององค์กรรม การฝึก (คือฝึกให้เป็นศีล) นั้นจะได้ผลดีต้องอาศัยระบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการด้วยกัน ในการฝึกฝนพัฒนามนุษย์ หรือการศึกษานี้ต้องมีองค์ประกอบสามส่วน คือด้านพฤติกรรม (ศีล) ด้านจิตใจ (สมาธิ) และด้านปัญญาประสานด้วยกัน ทำให้เกิดองค์รวมที่สมบูรณ์ และสิ่งที่ฝึกนั้นก็จะเป็นกลายเป็นชีวิตจริงของเรา

4. สร้างวินัยโดยใช้ปัจจัยอื่นช่วยเสริมวินัย จะทำให้เกิดความสุขและปฏิบัติด้วยความพึงพอใจ โดยใช้ปัจจัยอื่นมาช่วยอีกก็ได้ เช่น มีกัลยาณมิตร ครูอาจารย์น่ารักก็อบอุ่นสบายใจ เด็กจะเชื่อฟังเพราะรัก เคารพศรัทธา

5. สร้างวินัยด้วยแรงหนุนของสภาพจิตใจ วิธีนี้นำปัจจัยด้านจิตใจมาคือการตั้งเป็นอุดมคติในจิตใจ ทำให้ใจฝึกใฝ่มุ่งมั่นอย่างแรง เช่น ตั้งเป้าว่า โรงเรียนของตน ชาติของตน ต้องเก่งยิ่งใหญ่เหนือใครๆ แต่วินัยแบบนี้อาจเลวเกิดขึ้น

6. สร้างวินัยโดยใช้กฎเกณฑ์บังคับ วิธีนี้ใช้กฎเกณฑ์บังคับควบคุมโดยมีการลงโทษ อันเป็นวิธีที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง และไม่กับหลักธรรม คือไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของธรรมชาติ มนุษย์จะมายึดยึดเอาศีลใส่ให้แก่นักไม่ได้

โกวิท ประวาลพุกภัย (2553 : 124) ได้กล่าวว่า วินัย คือ การรักษาคณะธรรมที่เป็นความดีงามสูงสุดที่ไม่ต้องมีใครมาบังคับ โดยไม่ต้องมีใครมากำหนดแต่เป็นการรักษาคณะธรรมด้วยใจด้วยตนเอง

พัฒนา จันทนา (2555 : 359) ได้กล่าวว่า ถึงลักษณะของวินัยที่ดีไว้ดังนี้
วินัยที่ดีควรมีลักษณะที่ปรากฏให้เห็นได้ดังต่อไปนี้

1. ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามแก่นักเรียนทุกวิถีทางทั้งกายสติปัญญาอารมณ์และสังคม
2. เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติในการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ
3. มีความเคารพซึ่งกันและกันทั้งระหว่างครูกับผู้เรียนผู้เรียนกับผู้เรียน
5. รู้จักบังคับตนเองให้มีระเบียบศีลธรรมวัฒนธรรมมารยาทที่ดี
6. รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตนและต่อผู้อื่น
7. มีความสามัคคีปรองดองในหมู่คณะ

ฉะนั้นจึงสรุปได้ว่าลักษณะของวินัยที่ดีนั้นจะต้องก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติและสังคมทั้งทางตรงและทางอ้อมทางตรงคือทำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ผู้ปฏิบัติสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสงบสุขทางอ้อมคือทำให้ประเทศชาติพัฒนาได้อย่างรวดเร็วเพราะคนในชาติมีระเบียบวินัย

ลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง

ดังนั้น การที่คนเราจะมีวินัยในตนเองได้นั้นจะต้องมีความรับผิดชอบควบคู่กันไป ซึ่งทั้งสองอย่างนี้จะต้องมีความหมายใกล้เคียงกันเพียงแต่การมีวินัยในตนเองนั้น เป็นการควบคุมตนเอง แต่การมีความรับผิดชอบเป็นการควบคุมตนเอง รวมการยอมรับผลของการกระทำที่ตนทำลงไป การฝึกความรับผิดชอบต่อเด็กนั้นควรมุ่งให้เด็กมีวินัยในตนเองด้วยเนื่องจากเด็กที่มีวินัยในตนเองได้โดยไม่ต้องรอรับคำสั่งจากผู้ใหญ่การฝึกความรับผิดชอบต่อชนิดที่มุ่งให้เด็กเกิดวินัยในตนเองยังมีผลให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นมั่นสูงด้วย

นิรันดร์ เขียนนอก (2550 : 10) ได้กล่าวว่า คือ การประพฤติให้อยู่ในกฎ ข้อบังคับระเบียบต่างๆ ในสังคม โดยแบ่งเป็นวินัยภายนอก คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพื่อไม่ให้ถูกลงโทษ และวินัยภายใน คือ การปฏิบัติตนโดยจากจิตสำนึกที่ดีและมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามระเบียบ โดยไม่มีการบังคับ เพื่อให้ความสงบสุขของสังคมถึงลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. ต้องเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่นและคุณค่าของสังคมที่อยู่ล้อมรอบตัวเรา
2. ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมายประเพณีและวัฒนธรรมอันดีและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
3. มีความจริงใจต่อตนเองและผู้อื่นจริงใจต่องาน
4. มีจิตใจที่เข้มแข็งไม่เป็นคนมักง่ายหรือเชื่อตามคนที่พาเราไปในทางที่ไม่ดีรู้จักปฏิเสธ
5. ยึดหลักในความสงบสำรวมมีสติหนักแน่นผู้ที่มีความสงบสำรวมจะเกิดปัญญาแก้ไข

ปัญหาต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สมบูรณ์แก่งานในหน้าที่ของตนเอง

มะลิวัลย์ พร้อมจิตร (2552 : 3) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมที่เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองมีทั้งหมด 11 กลุ่มดังนี้

1. ตรงต่อเวลา
2. รู้จักเสียสละ
3. มีความอดทน
4. มีความเป็นผู้นำ
5. มีความรับผิดชอบ
6. มีความซื่อสัตย์สุจริต
7. มีความตั้งใจเพียรพยายาม
8. ยอมรับผลการกระทำของตน
9. มีความเชื่ออำนาจภายในตนเอง
10. รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
11. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น

พระธรรมปิฎก. ป. อ. ปยุตโต (2552 : 8-10) ได้กล่าวว่า วินัย คือระบบระเบียบทั้งหมดของชีวิตสังคมมนุษย์ซึ่งจะต้องอยู่ได้ดีเป็นผลสำเร็จได้ต้องอาศัยความเข้าใจพื้นฐาน คือ ต้องมองวินัยโยงไปกับธรรม ธรรม คือ ความจริงของสิ่งทั้งหลายที่มีความเป็นเหตุปัจจัยของสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้น โดยเป็นเหตุเป็นผลเป็นผลแก่กัน วินัยจึงนำมาวางเป็นกฎในหมู่มนุษย์

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าบุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีลักษณะควบคุมตนเอง และปกครองตนเองเพื่อพัฒนาตนเอง ซึ่งคุณค่าของวินัยว่า ช่วยให้กลุ่มคนหรือสังคมต่างๆ อยู่ร่วมกัน ได้อย่างปกติสุข กลุ่มสังคมใดที่มีวินัยในตนเองมาก ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขไม่เบียดเบียนกันและเจริญก้าวหน้าไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของควมมีวินัย

การปลูกฝังหรือส่งเสริมให้คนทั่วไปในชาติเป็นคนมีวินัย ควรจะปลูกฝังห้คนกับเยาวชน โดยเริ่มปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก โดยปลูกฝังความมุ่งหวังที่ดีและอุดมคติให้กับเด็กด้วย เช่น ความมุ่งหวังที่จะเป็นคนดี ความมุ่งหวังที่จะทำอะไรต่างๆ เพื่อประโยชน์หรือความดีงามของส่วนรวมมากกว่าจะหวังผลประโยชน์ใดๆ ถ้าเด็กได้รับความปลูกฝังความมุ่งหวังที่งดงามควบคู่ไปกับระเบียบวินัยแล้วถึงแม้บางครั้งเด็กจะไม่รู้สึกอยากทำตามระเบียบวินัย แต่การมีความมุ่งหวังที่ดีก็จะทำให้เด็กรู้สึกว่ระเบียบวินัย มีคุณค่าและง่ายต่อการปฏิบัติตาม ดังนั้นการที่จะปลูกฝังระเบียบวินัยให้กับเยาวชนในชาติ สถาบันที่สำคัญที่สุดที่จะทำหน้าที่ปลูกฝังได้ดีที่สุดที่จะทำหน้าที่ปลูกฝังได้ดีที่สุดคือสถาบันครอบครัว รองลงมาคือโรงเรียน โดยมีสถาบันอื่นๆ ตลอดจนตัวแทนอื่นๆ ช่วยทำหน้าที่เสริม การปลูกฝังนี้สั้ต้องเริ่มจากการสร้างความเคยชินที่ดี การช่วยเหลือค้ำนึ่งถึงประโยชน์ส่วนรวม จากการได้รับการแนะนำตักเตือนด้วยความเป็นกัลยาณมิตร

ย่อมสามารถโน้มน้าวจิตใจให้เกิดศรัทธาที่จะปฏิบัติจนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมวินัยที่เกิดจากเหตุผลและความเต็มใจนี้ ย่อมเป็นวินัยที่มั่นคงเกิดการยอมรับในกฎระเบียบเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยการไต่ร่องด้วยสติปัญญา

พัฒนา จันทนา (2555 : 15) ได้กล่าวว่า ถึงคุณค่าและประโยชน์ของควมมีวินัยว่าการมีวินัยเป็นการสร้างสมรรถภาพของบุคคลโดยเฉพาะเยาวชนของชาติหรือนักเรียนให้มีคุณสมบัติของความเป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบสามารถควบคุมตนเองได้ดีและปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลถึงการพัฒนาประเทศชาติดังคำกล่าวที่ว่าวินัยสร้างคนคนสร้างชาติ

จากการศึกษาสรุปได้ว่าข้อมูลเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของควมมีวินัยมาแล้วดังที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่าควมมีวินัยในตนเองเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคนพัฒนางานพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าดังนั้นการพัฒนาและส่งเสริมควมมีวินัยในตนเองแก่นักเรียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและครูจะต้องตระหนักและเห็นควมสำคัญที่จะส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีระเบียบวินัยในตนเอง

บทบาทของครูในการส่งเสริมควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน

บทบาทของครู นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูยังมีบทบาท ในด้านการสั่งสอนอบรมทางด้านวินัยให้กับเด็กนักเรียนมีดังนี้

สุทธิพงษ์ เพ็ชร์ดี (2552 : 1) ได้กล่าวว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมควมมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับมัธยมต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ พบว่าครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีบทบาทในการส่งเสริม ควมมีวินัยในตนเองให้แก่นักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้งบทบาทด้านการสอนและบทบาทนอกเหนือด้านการสอน ครูผู้สอนระดับมัธยมตอนต้นมีบทบาทในการส่งเสริม ควมมีวินัยในตนเองให้แก่นักเรียนอยู่ในระดับมากทั้งบทบาทด้านการสอนและบทบาทนอกเหนือด้านการสอน ครูผู้สอนระดับมัธยมตอนต้นที่เป็นเพศชายมีบทบาท ในการส่งเสริมควมมีวินัยในตนเองให้นักเรียนต่ำกว่าครูผู้สอน ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นที่เป็นเพศหญิง ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมควมมีวินัยในตนเอง ให้แก่นักเรียนในบทบาทด้านการสอนควรส่งเสริมมากที่สุด คือ นักเรียนมีการควบคุม การกระทำไปสู่เป้าหมายด้วยตนเอง และในบทบาทนอกเหนือด้านการสอน ควรส่งเสริมมากที่สุดคือ การกระทำเป็นแบบอย่างในด้านบุคลิกภาพและการวางตัว

ปริญญา เหลืองอุทัย (2552 : 1) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในการปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน ศึกษากรณีสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย (บ้านกรุณา) เด็กและเยาวชนกระทำความผิดส่วนใหญ่ จบการศึกษาชั้นมัธยมตอนต้นกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ มีสภาพครอบครัวแตกแยก และ

ฝ่าฝืนระเบียบวินัยขอการศึกษาฐานความผิดที่ต้องโทษ ระยะเวลาที่เข้ารับการฝึกอบรมสภาพ
ครอบครัว ความรักใคร่ผูกพันกับครอบครัว และการปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2552 : 1) ได้กล่าวว่า ถึงความหมายของวินัยไว้ดังนี้ มีวินัย
คือ การปฏิบัติระเบียบกฎเกณฑ์ และวิธีการที่ได้กำหนดไว้สำหรับภารกิจในบทบาทหน้าที่นั้นๆ
ถ้ามีการปฏิบัติตน ที่แตกต่างไปจากวิธีการ และ/หรือระเบียบเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้ว โอกาสที่จะ
ประสบความสำเร็จในการดำเนินการย่อมมีน้อย และไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ ให้เป็นไปตาม
คาดหวังไว้ในบทบาทหน้าที่นั้นๆ การมีวินัยจึงมักกล่าวเชื่อมโยงกับ “ความอดทน” “ความ
พากเพียร” ที่จะดำเนินการให้บังเกิดผลตามที่ต้องการ ความหมายของ “การมีวินัย” จึงกินความไป
ถึงความเพียรพยายาม ความบากบั่น ตลอดจนความอดทนที่เกิดขึ้นอย่างอยู่ตัว และจริงจัง เพื่อให้
เกิดผลงานที่คาดหวัง ความรับผิดชอบกับการตรงเวลา ผู้มีวินัยแล้วจะมักเป็นผู้ที่ “ตรงต่อเวลา”
ในการปฏิบัติงานใดๆ ไม่ว่าจะเป็บทบาท/หน้าที่อะไรก็ตาม จะเกี่ยวกับเวลาเสมอ ทั้งแง่เวลาที่
ต้องใช้ในการทำกิจกรรม และเวลาที่กำหนดการทำงานแต่ละขั้น ผู้ที่มีความรับผิดชอบเมื่อดำเนิน

ครูและผู้ปกครองมีความต่อเด็กคนละบทบาท จึงอาจมองเด็กไม่ตรงกัน และยากที่จะ
เข้าใจซึ่งกันและกัน แม้ว่าทั้งสองฝ่ายจะทำเพื่อเจริญงอกงามของเด็กเช่นเดียวกันอย่างไรก็ตาม
ความสัมพันธ์ของครูผู้ปกครองที่มีต่อเด็กก็มีความสำคัญเป็นอย่างมาก บทบาทของครูและ
ผู้ปกครองต่อเด็กนี้ถ้าดูเผินๆ ก็ดูประหนึ่งว่าทั้งสองฝ่ายจะเข้าใจบทบาทของตนเป็นแต่ความจริง
แล้วความมุ่งหวังของทั้งฝ่ายอาจไม่ตรงกัน เช่น ครูอาจมุ่งหวัง ให้เด็กเจริญงอกงามในทุกๆ ด้านจึง
ได้จัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งทางกีฬา และทัศนศึกษา แต่ผู้ปกครองมุ่งหวังให้เน้นทางด้านวิชาการจึงไม่
อยากให้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น นอกจากนี้ความมุ่งหวังของผู้ปกครองแต่ละคนและครูแต่ละคนก็
ยังแตกต่างกันอีก ผู้ปกครองบางคนอาจหวังอยากให้ครูอบรมมารยาทเด็กอย่างใกล้ชิด นอกจาก
ความร่วมมือ จึงกล่าวได้ว่าบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือครู – อาจารย์ในการส่งเสริมการเรียน
ของเด็กได้แก่ บุคลิกลักษณะของพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง บทบาทการสนับสนุนส่งเสริมในด้านการ
อบรมเลี้ยงดู ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และด้านการเสริมประสบการณ์ความรู้ให้แก่เด็ก การให้
กำลังใจเอาใจใส่ในการเรียนหรือเรื่องราวต่างๆ ที่นักเรียนได้รับจากโรงเรียนแล้วนำมาเล่า หรือ
แสดงให้ดูที่บ้านและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ดังนั้น บุตรหลานของท่านจะประสบผลสำเร็จใน
ด้านการเรียน โดยทำคะแนนสอบภายในโรงเรียนหรือสอบเข้าสถานบันอื่นๆ ได้ดีนั้น ครูและ
ผู้ปกครองควรร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อประ โยชน์ในการส่งเสริมการเรียนของบุตรหลาน และจะ
ช่วยการพัฒนาทางด้านต่างๆ ของบุตรหลานของท่านดังได้กล่าวมาแล้ว

บทบาทของครู ที่มีต่อนักเรียนในเรื่องระเบียบวินัย โดยกล่าวว่าบทบาทของครูที่มีต่อ
นักเรียนอาจมีดังนี้

1. ครูต้องเป็นนักศึกษาคความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กทั้งนี้เพื่อที่จะได้ศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้เพราะเด็กบางคนอาจจะมีบางสิ่งบางอย่างที่ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจของเด็กและเมื่อแสดงออกก็อาจจะขัดต่อวินัยที่วางไว้

2. ครูจะต้องเป็นนักวิจัยและสนใจในเรื่องวินัยทุกๆแง่มุมทั้งนี้เพื่อจะนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาหรือคาดการณ์ไว้ล่วงหน้า

3. ครูจะต้องเปรียบเสมือนผู้นำทางของหมู่เรียนทั้งนี้ก็เพื่อจะพานักเรียนไปสู่ทางที่ดีและถูกต้อง ไม่ให้เกิดปัญหายุ่งยากแก่นักเรียน ในภายหลัง

4. ครูจะต้องถือว่าระเบียบวินัยของหมู่คณะหรือของนักเรียนไม่ใช่เรื่องที่จะมาได้แย้งกันที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะนักเรียนทุกคนเป็นผู้สร้างวินัยและทุกคนยอมรับวินัยที่สร้างขึ้นจึงไม่สมควรที่จะโต้แย้งในเมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งทำผิดวินัย

บทบาทของครู ในการปรับปรุงพฤติกรรมเด็กจะต้องจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนได้ผ่อนคลายพยายามไม่ให้มีระเบียบวินัยในห้องเรียนมากเกินไปไม่เข้มงวดจนเกินไปไม่มีการเปรียบเทียบกับผู้อื่นยอมรับในตัวเด็กจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จและใช้วิธีการเสริมแรงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในการส่งเสริมความมีวินัยแก่นักเรียนอย่างได้ผลนั้น ครูต้องตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติด้วยความละเอียดสุ่มรอบคอบและจริงจังเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนให้มากที่สุดเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนปรับปรุงตัวที่ดีที่ถูกต้องตามทำนองธรรมเนียมและระเบียบของสังคม ซึ่งเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษานอกจากจะเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ในด้านวิชาการแล้วสิ่งที่ครูและทางโรงเรียนต้องตระหนักถึงมากที่สุด คือความมีวินัยในตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้เกิดแก่ตัวเด็กนักเรียนได้ดั้นต้องได้รับความร่วมมือสนับสนุน รวมทั้งให้ความสำคัญในจุดนี้ โดยให้ผู้บริหารการสอนวิชาการ ประสานงานกับคณะครูทั้งหมดในการวางมาตรฐานความประพฤติของนักเรียน ต้องมีความจริงใจ มีความยุติธรรม และความสม่ำเสมอในการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ซึ่งครูต้องมีส่วนร่วมในการจัดระบบระเบียบและจัดการในชั้นเรียนให้มีบรรยากาศ เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมที่จะทำให้เด็กมุ่งมั่นที่จะประพฤติไปในทางที่ดี ในการส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของชั้นเรียนมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา การยกย่องชมเชยนักเรียนบ่อยๆ เพื่อพัฒนาความรู้สติภาคภูมิใจและทักษะที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนให้มากขึ้นจะให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองว่าดีทัดเทียมกับคนอื่น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความมั่นใจในเกียรติและศักดิ์ของตนและมุ่งมั่นรักษาเกียรติประวัติของคนให้ได้อยู่เสมอตลอดไปในชีวิตของเขา ซึ่งถือว่าวินัยที่เกิดขึ้นจากการสร้างให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบเกียรติของตนเองเป็นวินัยแบบที่ดีที่สุด

ในฐานะครูผู้สอนซึ่งต้องมีบทบาทในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้วยังต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการและสอดแทรกความมีวินัยในตนเองให้กับนักเรียน โดยจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถ ความสนใจความถนัด โดยธรรมชาติและความต้องการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของครูได้กล่าวถึงภาระหน้าที่ของผู้บริหารและครูในการส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนการส่งเสริมความมีวินัยและการลดการกระทำผิดวินัยของนักเรียนนั้น ด้านตัวครูผู้สอนต้องมีบุคลิกภาพที่จูงใจให้นักเรียนเกิดความศรัทธามีกริยาท่าทางการแต่งกายมีความรู้จิตวิทยาการเรียนรู้และมีความสามารถในด้านวิชาการสามารถจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายสนองความต้องการของนักเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการศึกษาบทเรียนนั้นซึ่งในเรื่องนี้ทางสมาคมผู้บริหารและครูแห่งประเทศไทยกล่าวว่าผู้บริหารและครูนอกจากจะต้องทำหน้าที่ด้านการสอนในเนื้อหาวิชาแล้วยังต้องรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องปฏิบัติคือการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัยอีกด้วย

เอนซิโซ (Enciso. 2000 : 39-04) ได้กล่าวว่า ศึกษาการตระหนักถึงระเบียบวินัย (พฤติกรรม) ของนักเรียน : ความเห็นของนักเรียน ครูและผู้บริหาร พบว่า ในการศึกษาเรื่องนี้ใช้โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวน 1,700 คน โดยประมาณและมีครูอีก 69 คน พฤติกรรมของนักเรียนด้านระเบียบวินัยรวมถึงการประพฤติปฏิบัติตนที่ไม่เหมาะสม ซึ่งแสดงออกมาจากนักเรียน 1 คน ซึ่งทำให้เสียบรรยากาศในการเรียนของนักเรียนคนอื่นๆ มีข้อความกล่าวคลาดเคลื่อนไปว่า ครูจะบอกพฤติกรรมที่เป็นปัญหาก่อนพฤติกรรมที่เป็นปัญหาจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ผลของการศึกษาพบว่า ทั้งครูและนักเรียนไม่พบว่าพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยส่งผลในด้านการป้องกัน หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้เลย นั่นคือระเบียบวินัยไม่มีผลต่อ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เหมาะสม ผู้บริหารกล่าวคือว่าครูคือตัวจักรสำคัญในการดำเนินนโยบายด้านวินัยนักเรียนให้สำเร็จ ซึ่งนั่นขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครูในการจัดการชั้นเรียนส่วนนักเรียนนั้นเชื่อว่าผู้ปกครองมีส่วนสำคัญที่สุดในการดูแลบุตรหลานด้านระเบียบวินัย

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจึงพอสรุปได้ว่าบทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนั้นครูจะต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้านความมีวินัย เช่นการตรงต่อเวลาการแต่งกายการเคารพกฎระเบียบของสังคมการควบคุมอารมณ์ให้มั่นคงมีความยุติธรรม นอกจากนี้ครูยังต้องศึกษานักเรียนให้เข้าใจเป็นรายบุคคลส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกเพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียนจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลายและให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม

กฎกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา พ.ศ. 2548 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ (กฎกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดความประพฤติของนักเรียน พ.ศ. 2548. 2548 : 17 – 18)

นักเรียนและนักศึกษาต้องไม่ประพฤติตน ดังต่อไปนี้

1. หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษา โดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน
2. เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการเล่น
3. พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด
4. ซ้อ จำหน่าย แลกเปลี่ยน เสพสุราหรือเครื่องดื่มที่แอลกอฮอล์ สิ่งมีนเมาหรือหรือยาเสพติด

คิด

5. ลักทรัพย์ ครอบงำทรัพย์ ข่มขู่ หรือบังคับ ข่มขู่ เพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น
6. ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เตรียมการหรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะ

ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือขัดต่อศีลธรรมอันดีงามของประชาชน

7. แสดงพฤติกรรมทางชู้สาวซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ
8. เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี และ
9. ออกนอกสถานที่พักในเวลากลางคืน เพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่ม อันเป็นการสร้างความร้อนให้แก่ แก่ตนเองหรือผู้อื่น

สุพจน์ สมนูญไพบูลย์ (2550 : 20) ได้กล่าวว่า โรงเรียนสามารถที่จะสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนได้ ควรมีลักษณะดังนี้

1. การทำดีของนักเรียน เป็นไปเพราะความเห็นดีเห็นชอบของนักเรียนเอง ที่จะได้จากการกระทำ ไม่ใช่เพราะอำนาจภายนอกมาบีบบังคับให้กระทำดี การเชื่อฟังคำสั่งและ ระเบียบเกิดขึ้นจากการเข้าใจเหตุและผลของการกระทำตามระเบียบ ไม่ใช่เพราะความกลัวอำนาจ
2. การออกคำสั่งให้นักเรียนปฏิบัติตาม จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบแล้วว่าจะเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนรู้จักประพฤติดี ไม่ใช่ออกมาเพื่อเหตุและผลส่วนตัวของผู้มีอำนาจที่จะออก คำสั่งนั้นๆ
3. การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดวินัย เป็นไปตามลักษณะพื้นฐานส่วนตัวของ ผู้กระทำผิดเป็นรายๆ ไป
4. กิจกรรมทั้งหลายของนักเรียน ทั้งในนอกและนอกห้องเรียนเป็นส่วนช่วยให้นักเรียนได้สร้างความเจริญไปในทางที่ถูกต้องควรอันเป็นที่ยอมรับในสังคม ดังนั้นการสร้างวินัยของนักเรียนจึงมีความมุ่งหมายให้นักเรียนปกครองตนเองได้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

ปฏิบัติตามกฎของระเบียบโรงเรียน รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตัวส่วนรวม การมีวินัยจะทำได้ ความเชื่อว่าเป็นคนดี

ปราชญา กล้าผจญและพอดา บุตรสุทธีวงศ์ (2550 : 111) ได้กล่าวว่า วินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน นอกจากนี้แล้ว วินัยหมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่า สามารถควบคุมตัวเองให้อยู่ในกรอบของวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายด้วย

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันอย่างไรประกอบกับการประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามาตรฐานที่ 1 ด้านผู้เรียนผลยังอยู่ในระดับที่พอใช้ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจและต้องการจะศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เจริญเติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นพลเมืองดีของชาติสืบต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ทวีศักดิ์ ใจนวน (2552) ได้กล่าวว่า ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการพัฒนานักนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 จำนวน 6 ด้าน คือ การตรงเวลา ความสะอาด การแต่งกาย การเข้าแถวแสดงความเคารพ และการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพพัฒนานักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่ามากกว่า คือ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของสถานศึกษา 2) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาวินัยนักเรียนในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็น

เกี่ยวกับสภาพพัฒนาวิสัยนักเรียนในสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสถานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาวิสัยนักเรียนในสถานศึกษา แตกต่างอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก

5) ปัญหาการพัฒนาวิสัยนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่า คือ การปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและแนวปฏิบัติของสถานศึกษารองลงมา คือ การแต่งกาย การแสดงความเคารพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า คือ การตรงต่อเวลา

6) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาวิสัยนักเรียนในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาวิสัยนักเรียนในสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

8) ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวิสัยนักเรียนในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ที่อยู่ในสถานขนาดใหญ่มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่อยู่ในสถานขนาดเล็ก

ธีระภรณ์ ดวงนนท์ (2552) ได้กล่าวว่า ศึกษาปัจจัยที่ผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 441 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวินัยในตนเองโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดย พบว่า ความมีวินัยในตนเองด้านตรงเวลามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและสังคม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความรับผิดชอบด้านความอดทน ด้านความเคารพในสิทธิของผู้อื่น และด้านความมั่นใจในตนเองตามลำดับ 2) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน การมุ่งอนาคตและควบคุมตน เจตคติต่อวินัยในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด การปฏิบัติตนของครูพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน สภาพชุมชน ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และอิทธิพลของตัวแบบสัญลักษณ์ และ 3) ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมุ่งอนาคตและควบคุมตน สภาพชุมชน

การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ตามลำดับ โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 59.3 ($R^2 = .593$)

ไสว รินทราช (2552) ได้กล่าวว่า ศึกษาการดำเนินงานเพื่อสร้างวินัยนักเรียนด้วยความรับผิดชอบโรงเรียนโคกสำราญวิทยา สำนักงานเขตเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยคือ โรงเรียนโคกสำราญวิทยา จำนวน 5 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ครู โรงเรียนโคกสำราญวิทยา จำนวน 5 คน คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน และผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 15 คน และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนโคกสำราญวิทยา จำนวน 38 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยและการประเมินผลการสร้างเสริมวินัยเครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัยประกอบด้วยแบบสังเกตแบบสัมภาษณ์แบบประเมินและแบบบันทึกการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการ วิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัย พบว่าก่อนดำเนินการสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนโคกสำราญวิทยามีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับวินัยด้านความรับผิดชอบต่อสังคม คือ แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ไม่เอาใจใส่และไม่กระตือรือร้นในเรื่องการเรียน เช่น มาเรียนไม่ทันเวลาไม่ส่งงานหรือการบ้านที่ครูมอบหมาย หรือส่งไม่ทันเวลาที่กำหนด ไม่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายเป็นประจำ และเขตรับผิดชอบรักษาความสะอาดไว้ทรงยาวเกินกว่าระเบียบที่โรงเรียนกำหนด ไม่ให้ความสับสนใจและไม่กระตือรือร้นในอันที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น ในระหว่างเข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและการเข้าร่วมกิจกรรมในที่ประชุม นักเรียนส่วนมากจะหยอกล้อกัน ซึ่งทำให้เกิดเสียงดังและรบกวนเพื่อน การไม่ช่วยกันดูแลรักษาอาคารสถานที่และไม่ช่วยกันรักษาความสะอาดสภาพภูมิทัศน์ของโรงเรียน เป็นต้น และหลังจากที่ผู้วิจัยกับกลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างวินัยโดยใช้กลยุทธ์การสำรวจสภาพ ปัจจุบันปัญหา การจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยและการประเมินผลการสร้างวินัย ทำให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและความรับผิดชอบต่อสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สุทธิพงษ์ เพ็ชรดี (2552 : 1) ได้กล่าวว่า บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ พบว่า ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีบทบาทในการส่งเสริม ความมีวินัยในตนเองให้นักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดบทบาทด้านการสอน และบทบาทนอกเหนือด้านการสอน ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีบทบาทในการส่งเสริม ความมีวินัยให้นักเรียนอยู่ในระดับที่มากที่สุด บทบาทด้านการสอนและบทบาทนอกเหนือด้านการสอน ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่

เป็นเพศชายมีบทบาท ในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ให้แก่นักเรียนต่ำกว่าครูผู้สอน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เป็นเพศหญิง ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง ให้แก่นักเรียนด้านบทบาทการสอน ควรส่งเสริมมากที่สุด คือ นักเรียนมีการควบคุม การกระทำไปสู่เป้าหมายด้วยตนเอง และในบทบาทนอกเหนือด้านการสอนควรส่งเสริมมากที่สุดคือ การกระทำตนเป็นแบบอย่างในด้านบุคลิกภาพและการวางตัว

ซำรง สุภาการ (2552 : 139) ได้กล่าวว่า ศึกษาบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาต่อการส่งเสริมการกระทำตามวินัยของข้าราชการครูใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการกระทำตามวินัยข้าราชการครู ด้านการใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัย และด้านการให้ความรู้เรื่องวินัยไม่แตกต่างกัน ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน เห็นว่าผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทส่งเสริมการกระทำตามวินัยข้าราชการครู ด้านการใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัยและด้านการให้ความรู้เรื่องวินัยไม่แตกต่างกัน และผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันเห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมการกระทำผิดวินัยราชการครู ด้านการใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดวินัย และการให้ความรู้ไม่แตกต่างกัน

มานิตย์ แสนชนะบุตร (2554) ได้กล่าวว่า ศึกษาปัจจัยที่มีต่อการขาดวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บูรีรัมย์ เขต 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารจำนวน 86 คน และครูผู้สอน จำนวน 306 คน รวมทั้งสิ้น 392 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานและครูผู้สอนที่มีต่อปัจจัยการขาดวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อปัจจัยการขาดวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านตัวนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ด้านครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน ส่วนด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสังคมและสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีอายุต่างกันมีทัศนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการขาดวินัย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านตัวนักเรียน ด้านครอบครัว ด้านกลุ่มเพื่อน ด้านสังคมและสื่อมวลชน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 4) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาลครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีทัศนะต่อปัจจัยที่มีผลต่อการ

ขาดวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านสังคม และสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านตัวนักเรียน และด้านกลุ่มเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครอบครัวและด้าน โรงเรียนไม่แตกต่างกัน และ 5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ได้แก่ นักเรียนควรเข้าใจตัวเองและรับฟังคำชี้แนะจากครูและ ผู้ปกครอง ผู้ปกครองเข้าใจกำกับติดตามบุตรหลาน และเป็นตัวอย่างที่ดีทุกด้าน โรงเรียน ผู้บริหาร ครู ควรเอาใจใส่และสร้างวินัยให้กับนักเรียนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อควรเป็นเพื่อนที่ดีของซึ่งกันและกัน สังคมและสื่อมวลชนควรนำเสนอสื่อในทางบวกให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

วีระเดช นรินทร์รัมย์ (2554) ได้กล่าวว่า ศึกษาเสริมสร้างวินัยด้วยความรับผิดชอบของ นักเรียนโรงเรียนหนองกุงไทยวิทยาฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยใช้หลักวิจัยเชิงปฏิบัติเป้าหมาย ประกอบด้วยกลุ่มร่วมวิจัย จำนวน 9 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน และนักเรียนจำนวน 31 คน กลยุทธ์ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย การอบรมนักเรียน หน้าเสาธง แทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมโฮมรูมสุดสัปดาห์ และจัดกิจกรรม ให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วยกิจกรรมรณรงค์การแต่งกายถูกระเบียบตลอดวัน กิจกรรม รณรงค์รักษาความสะอาดของกายตลอดวัน กิจกรรมรณรงค์การเข้าแถว กิจกรรมแบ่งกลุ่มสีทำความสะอาด บริเวณโรงเรียนและกิจกรรมรักษาความสะอาดห้องเรียน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบ บันทึกราย แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาของนักเรียนมีวินัยด้าน ความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคมในระดับน้อย ในการรักษาความสะอาดของร่างกาย การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียนความเป็นระเบียบในการเข้าแถว การทิ้งขยะถูกที่และการ รักษาความสะอาดบริเวณ โรงเรียนหลังจากผู้วิจัยและกลุ่มผู้วิจัยใช้กลยุทธ์การอบรมนักเรียน หน้าเสาธงแทรกในจัดกิจกรรม การเรียนการสอนกิจกรรมโฮมรูมสุดสัปดาห์ และกิจกรรมให้ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย กิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดของร่างกายตลอดวัน กิจกรรมรณรงค์การเข้าแถว กิจกรรมแบ่งกลุ่มสีทำความสะอาดบริเวณ โรงเรียนและกิจกรรมรักษา ความสะอาดห้องเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมพัฒนาดีขึ้น ผลการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ประจวบ ยลพล (2556) ได้ศึกษาการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียน โรงเรียนบ้านแห่เจริญวิทย์ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การสังเกตและการสะท้อนผลกลุ่มผู้ร่วมวิจัย คือ ครู ประจำชั้น โรงเรียนบ้านแห่เจริญวิทย์ จำนวน 4 คน กลุ่มผู้ใหญ่ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 1 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 คน ตัวแทนนักเรียน 8

คนและผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 8 คน ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ทัศนคติ ความ
 รับผิดชอบของนักเรียน โดยกำหนดไว้ 2 ด้าน คือ ความรับผิดชอบต่อตนเอง และความรับผิดชอบต่อ
 สังคม กลยุทธ์ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมรณรงค์การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ กิจกรรม
 รณรงค์การรักษาสะอาดของร่างกาย กิจกรรมเด็กดีมีความรับผิดชอบ กิจกรรมแบ่งเขตรับผิดชอบใน
 โรงเรียน และกิจกรรมการประกวดห้องเรียนสะอาด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบ
 บันทึก แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย
 ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย
 ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนการเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียน โรงเรียนบ้านแห่งเจริญ
 วิทย์ พบว่านักเรียนมีปัญหา ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง พบว่านักเรียนแต่งกายไม่ถูกต้องตาม
 ระเบียบโรงเรียน แต่งกายเสื้อผ้าสกปรก ไม่ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ไว้ผมยาว เล็บยาว
 ส่งงานไม่ตรงเวลาที่กำหนด ส่งเสียงดังในขณะที่เข้าแถวเสาธงและในห้องประชุม ไม่รู้จักบทบาท
 หน้าที่ของตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่านักเรียนไม่เอาใจใส่ดูแล และมีส่วนร่วมใน
 การรักษาสัมบัติของส่วนรวม เช่น ไม่ดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม อาคารเรียน
 บริเวณโรงเรียน ทั้งขยะไม่ถูกที่ ชีดเขียนข้อความตาม โต๊ะเรียน ผนังห้องเรียน ไม่ปฏิบัติตามพิเศษที่
 ได้รับมอบหมาย และ 2) หลังจากการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโดยใช้
 กิจกรรมรณรงค์การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ กิจกรรมรณรงค์การแต่งกายให้ถูกต้องตาม
 ระเบียบ กิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดของร่างกาย กิจกรรมเด็กดีมีความรับผิดชอบ กิจกรรม
 แบ่งเขตรับผิดชอบภายใน โรงเรียน กิจกรรมประกวดเด็กดีมีห้องเรียนสะอาด และใช้หลักวิจัยเชิง
 ปฏิบัติการเป็นแนวทางในการสร้างวินัย นักเรียน มีความพึงพอใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เช่น
 ไม่ปล่อยขยะเสื้อออกนอกกางเกง ใส่ชุดที่ตรงตามวันที่กำหนด ไม่ใช่เครื่องสำอางที่ไม่เหมาะสมกับ
 สภาพนักเรียน และใส่ถุงเท้าทุกครั้งเมื่อใส่รองเท้าเมื่อใส่เท้าหุ้มส้นมา โรงเรียนด้วยเสื้อผ้าที่ซัก
 สะอาดอยู่เสมอ ล้างมือก่อนหลังรับประทานอาหาร และ รักษาสุขภาพเล็บมือเท้าไม่ให้สกปรก ดูแล
 รักษาสิ่งของ ซึ่งเป็นสมบัติของ โรงเรียนในเขตตนรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการช่วยลดความ
 สะอาดของเขตที่รับผิดชอบ การทิ้งขยะลงในที่ที่จัดไว้ให้ ทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ โดยไม่มีคน
 ควบคุม และช่วยกันรักษาความสะอาดของโต๊ะ เก้าอี้ ผนังอาคารห้องหรือห้องน้ำและร่วมกิจกรรม
 ทางโรงเรียนเป็นอย่างดี

งานวิจัยต่างประเทศ

จินเจอร์ (Ginger. 2004 : 151) ได้กล่าวว่า ศึกษาวิจัย เรื่องข้อบัญญัติวินัยที่ส่งผลต่อการบริหารการศึกษาของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับกลางและระดับสูง ในภาคตะวันออกเฉียงตอนบนของเมืองเทนเนสซี พบว่า ข้อกำหนดของกฎหมายเกี่ยวกับวินัยในปี 1997 ส่งผลในการตัดสินใจ และการบริหารการศึกษาของอาจารย์ใหญ่ไม่เอื้อต่อการบริหารงานบุคคล ข้อมูลที่วิเคราะห์ได้สะท้อนให้เห็นว่า อาจารย์ใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงตอนบนของเมืองเทนเนสซี นั้นมีความปรับปรุงข้อกำหนดวินัยในเรื่องส่วนตัวกฎหมายการศึกษาที่ล่าช้า โดยผู้บริหาร โรงเรียนต้องการ

- 1) การกำหนดความแน่นอนเกี่ยวกับวินัย
- 2) การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ด้านวินัย
- 3) บทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
- 4) ความสามารถกำหนดและมีทางเลือกในการดำเนินการทางวินัย
- 5) พิทักษ์ผลประโยชน์เกี่ยวกับกระบวนการทั่วไปเกี่ยวกับวินัย

โบลลิงเกอร์ (Bollinger. 2002) ได้กล่าวว่า ศึกษาผลกระทบของการแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ไปและพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนในเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายผลกระทบของนโยบายการแต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียน โรงเรียนในโรงเรียนทั่วไปกับระเบียบวินัยในโรงเรียนในเมือง กลุ่มตัวอย่างคือ ครู พ่อแม่ จากโรงเรียน ในเมืองเท็กซัส โดยรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสำรวจและบันทึกเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียนทั้งสองโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า 1) ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในโรงเรียนในเมืองต่างๆ ไป 2) ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในโรงเรียนต่างๆ ไปในเขตเมืองที่แต่งตัวด้วยเครื่องแบบนักเรียนและไม่ได้แต่งกายด้วยเครื่องแบบนักเรียน

เคนนาร์ด (Kenard. 2001 : 62 – 06 A) ได้กล่าวว่า ศึกษาการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการควบคุมการรายงานพฤติกรรมตนเอง และการให้ความช่วยเหลือด้านพฤติกรรมวินัย พบว่านักเรียนที่เกรงใน โรงเรียนนั้นอยู่ในภาวะเสี่ยงต้องทำทัณฑ์บนและถูกพักการเรียน จากการศึกษาหลายครั้งหนึ่งที่เคยถูกทำทัณฑ์บน จากความเกรงนักเรียนเหล่านั้นมีแนวโน้มจะเป็นพฤติกรรมในการเชิงลบที่ปรึกษาของทาง โรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่ต้องทำให้โปรแกรมให้คำปรึกษาโรงเรียนแห่งการพัฒนาประสบความสำเร็จ ต้องการทราบว่าใครอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและเป็นปัญหาทางโรงเรียน ที่ปรึกษาที่มีข้อมูลจะสามารถเจาะกลุ่มเป้าหมายและหาทางป้องกันที่เหมาะสมให้กับพวกเขา ซึ่งจำเป็นต้องเอาชนะอุปสรรคเหล่านั้น ให้ได้วัตถุประสงค์เบื้องต้นของการวิจัยนี้เพื่อค้นหาเครื่องมือในการช่วยเหลือให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสมนอกจากนี้การศึกษาในเรื่องนี้ยังได้ กล่าวถึงความสัมพันธ์ของอายุ เพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม และพื้นเพของชุมชนกลุ่มน้อย ซึ่งอาจมีผลสภาพการควบคุมการรายงานพฤติกรรมตนเองของนักเรียนเกรด 9 จำนวน 154 คน ได้ทำแบบทั้งสิ้น 64 ข้อ การสำรวจนี้ยึดข้อมูลเชิงสถิติ ข้อมูลส่วนตัว อายุ เพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจและ

สังคม ตลอดจนพื้นที่ สภาพการควบคุมรายงานพฤติกรรมของตนเองมีการใช้แบบทดสอบในการตั้งคำถามงานวิจัยผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าเพศชายน่าจะรับได้รับความช่วยเหลือทางพฤติกรรม สภาพการควบคุมภาพนอกสัมพันธ์กับ โอกาสสัญญาความเกรที่เพิ่มขึ้นจะสัมพันธ์กับ โอกาสที่จะถูกทำโทษที่เพิ่มขึ้นและนักเรียนที่มีอายุมากสัมพันธ์กับสภาพการควบคุมภายนอก

กูเปต (Guepet, 2002 : 311) ได้กล่าวว่า ศึกษาการติดต่อกับผู้ปกครองกับการมีวินัยของนักเรียนในการตั้งข้อตกลงของห้องเรียน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อกับผู้ปกครองกับการมีวินัยของนักเรียน โดยศึกษาจากแผนพัฒนาวินัยนักเรียนจำนวน 5 โรงเรียนใช้วิธีการสัมภาษณ์ครอบครัวนักเรียนรวมทั้งการสำรวจข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องผลการศึกษาพบว่าครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการมีวินัยนักเรียนและมีผลถึงการแสดงออกพฤติกรรมในห้องเรียนซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวนักเรียนกับวินัยนักเรียนควรได้รับการพัฒนาหาความเหมาะสมที่จะดำเนินการ

จากผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การที่จะพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนต้องเริ่มปลูกฝังจากวัยเด็ก โดยอาศัยความร่วมมือทั้งทางครอบครัวครูนักเรียนองค์กรในชุมชนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนให้เด็กมีความรู้สึกว่าเด็กกระทำด้วยตัวของเด็กเองจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในผลงานและทำให้เกิดพฤติกรรมที่ถาวรมากกว่าการสั่งงานให้เด็กปฏิบัติอย่างเดียว ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงสนใจที่จะพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในกรอบแนวคิด 3 ด้านคือด้านการตรงต่อเวลา ด้านการแต่งกาย และด้านการรักษาความสะอาด โดยอาศัยนักเรียนรุ่นพี่ช่วยดูแลให้คำแนะนำและทำเป็นแบบอย่างผ่านกิจกรรมดูแลห้องและกิจกรรมพี่สอนน้อง โดยใช้กลยุทธ์การประจักษ์ระดมสมองเพื่อสร้างความตระหนักและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยของนักเรียนประกอบด้วย 3 กิจกรรมคือกิจกรรมพี่ดูแลกิจกรรมคนดีศรีเขียวแดงและกิจกรรมพี่สอนน้องการมีวินัยในตนเองจะทำให้เด็กมีการพัฒนาตนเองสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถควบคุมตัวเองได้มีมโนธรรมที่ดีมีความมั่นคงทางอารมณ์และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์เพราะวินัยเป็นสิ่งที่ช่วยจัดระเบียบระเบียบชีวิตในสังคมสังคมใดที่มีระเบียบวินัยจะมีแต่ความเป็นระเบียบเรียบร้อยสะอาดยุติธรรมและสามัคคีอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ซึ่งมีวิธีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,299 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครู จำนวน 308 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้จากตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 608-610 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-149) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียนออกเป็นสัดส่วนมีรายละเอียดในการสุ่มดังนี้

2.1 แบ่งประชากร โรงเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม จำแนกตามอำเภอต่างๆ จำนวน 4 อำเภอ

2.2 แบ่งประชากร โรงเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ตามขนาดโรงเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะชั้นภูมิ (Stratified)

2.3 แบ่งประชากรครูซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ตามขนาดโรงเรียน

2.4 ทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามขนาดโรงเรียนและอำเภอต่างๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 แสดงจำนวนขนาดของ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูใน
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาด
โรงเรียนและอำเภอ

อำเภอ	ประชากรครู				กลุ่มตัวอย่างครู			
	ขนาด ใหญ่	ขนาด กลาง	ขนาด เล็ก	รวม	ขนาด ใหญ่	ขนาด กลาง	ขนาด เล็ก	รวม
เมืองบุรีรัมย์	284	463	312	1,059	40	50	40	130
ลำปลายมาศ	329	251	232	812	30	42	34	106
ชำนิ	40	69	132	241	20	9	13	42
บ้านด่าน	36	101	50	187	9	14	7	30
รวม	689	884	726	2,299	99	127	105	331

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ซึ่งได้จัดทำขึ้น
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นข้อ
คำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) จะมีคำตอบให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในเครื่องหมาย ()

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ (Rating
scale) 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ
สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต
1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัยเป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎีแนวคิดและหลักการ ตลอดจนสภาพและปัญหาในการบริหารการเรียนการสอนแบบบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2.2 สร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

2.4.1 นายภานุพงศ์ สิรินันทนกุล นิตกรชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 วุฒิการศึกษา นิติศาสตรมหาบัณฑิต (น.ม.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขากฎหมาย เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2.4.2 นางสาว อนันท์กานี ธรรมวิพุธ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 วุฒิการศึกษา ศาสตราจารย์บัณฑิต (ศษ.ด.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.3 ศุภพร กมลรัมย์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการวัดผลและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และการศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 30 คน

2.7 หาค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อหาค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t -test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือ ถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.21 – 8.66

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในกรณีที่เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พร้อมแบบสอบถาม ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือจากครู กำหนดวัน สถานที่รับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 ณ ช่องรับ-ส่ง หนังสือ
3. เมื่อถึงกำหนด ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยจะไปติดตามขอรับด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าที่ต้องการในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- 4.1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เสนอข้อมูลเป็นจำนวนร้อยละ

4.2 ศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100-103)

คะแนนเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึงมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึงมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึงปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึงน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึงน้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ใช้สถิติทดสอบสมมติฐานการทดสอบค่าที (t-test : independent)

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หรือ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วจะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')

4.5 ศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้ามาประเด็นเดียวกัน แยกหาความถี่ หากค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีหาค่าอัตราส่วนวิกฤต t เป็นรายชื่อ ตามวิธีการของ t-test โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 260)

$$t = \frac{\bar{x}_H - \bar{x}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2 + s_L^2}{n}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาแทนใน t - distribution
	\bar{x}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	\bar{x}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูง หรือกลุ่มต่ำที่นำมาวิเคราะห์

1.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 261)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 123 - 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนของข้อมูล

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 124)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยใช้ Independent Samples t-test โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 321)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - Distribution
	\bar{x}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{x}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - Distribution
	MS_b	แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w แทน	ความแปรปรวนในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 แล้วจะใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 346)

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{within}) \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}$$

เมื่อ	CV_d แทน	ค่าวิกฤติความแตกต่างระหว่างคู่เปรียบเทียบ
	K แทน	จำนวนกลุ่มในตัวอย่าง
	F* แทน	ความแปรปรวนในกลุ่ม
	MS_{within}	แทน ค่า Mean Square within Group ที่คำนวณไว้แล้ว ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
	n_1, n_2 แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ครั้งนี้ ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะนำมาเสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F- distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามสภาพตำแหน่งของครูผู้สอน และขนาดของสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะที่เป็นปลายเปิด (Open-ended question) เกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเองครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างซึ่งจะปรากฏผล ดังตาราง

4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามขนาดของสถานศึกษา

ลักษณะตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	308	100
1. วุฒิการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	201	65.3
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	107	34.7
รวม	308	100
2. ขนาดของสถานศึกษาที่ปฏิบัติงาน		
2.1 ขนาดเล็ก	62	20.1
2.2 ขนาดกลาง	206	66.9
2.3 ขนาดใหญ่	40	13.0
รวม	308	100

จากตาราง 4.1 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพตำแหน่งที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ครู จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 รองลงมาคือปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ซึ่งจะปรากฏผลดังตาราง 4.2 ถึง ตาราง 4.10

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมี
วินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยรวมและราย
ด้าน

สภาพการบริหารครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านการวางแผนการดำเนินงาน	4.31	0.44	มาก	3
2. ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน	4.19	0.46	มาก	5
3. ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน	4.34	0.45	มาก	2
4. ด้านความประพฤติของนักเรียน	4.23	0.48	มาก	4
5. ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง	4.18	0.47	มาก	6
6. ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง	4.35	0.46	มาก	1
รวม	4.31	0.44	มาก	

จากตาราง 4.2 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้าน 6 ด้านพฤติกรรม
ของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือด้าน 3 ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน
($\bar{X} = 4.34$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้าน 5 ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมี
วินัยในตนเอง ($\bar{X} = 4.18$)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้านการวางแผนดำเนินงาน โดยรวมและรายข้อ

สภาพการบริหารครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
ด้านการวางแผนดำเนินงาน				
1. ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงาน	4.50	0.61	มาก	1
2. องค์กรภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน	4.09	0.74	มาก	6
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดำเนินการแผน/งาน และเสนอโครงการที่เป็นประโยชน์	4.19	0.66	มาก	5
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต	4.40	0.65	มาก	2
5. สร้างความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อครูในสังกัด	4.35	0.61	มาก	4
6. รับรู้รับทราบ และปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด	4.37	0.61	มาก	3
รวม	4.31	0.44	มาก	

จากตาราง 4.3 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้าน 1. ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ ด้าน 4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้าน 2. องค์กรภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.36$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้าน ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมและรายข้อ

สภาพการบริหารครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน				
1. ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย	4.39	0.63	มาก	1
2. การรักษาความสะอาดในสถานศึกษา	4.15	0.67	มาก	4
3. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	4.12	0.65	มาก	6
4. การรักษาความสะอาดและสุขภาพอนามัยของตนเอง	4.19	0.68	มาก	3
5. การประหยัด และการออมต่อตนเอง	4.14	0.68	มาก	5
6. ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง	4.20	0.66	มาก	2
รวม	4.19	0.46	มาก	

จากตาราง 4.4 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 1. ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย ($\bar{X} = 4.39$) รองลงมาคือข้อ 6. ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ($\bar{X} = 4.20$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 3. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ในด้านด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน โดยรวมและด้านรายข้อ

สภาพการบริหารครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน				
1. ครูมีการอบรมเรื่องวินัยหน้าแถวช่วงเช้าหลังเคารพธงชาติ	4.46	0.62	มาก	1
2. ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในชั้นเรียน	4.43	0.61	มาก	3
3. ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม	4.43	0.62	มาก	2
4. ครูจัดกิจกรรมปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัด	4.41	0.58	มาก	4
5. ครูจัดกิจกรรมการเชิญวิทยากรภายนอกมาฝึกอบรมเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน	4.11	0.71	มาก	6
6. ครูได้จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	4.26	0.63	มาก	5
รวม	4.34	0.45	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 1. ครูมีการอบรมเรื่องวินัยหน้าแถวช่วงเช้าหลังเคารพธงชาติ ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือข้อ 3. ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.43$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 5. ครูจัดกิจกรรมการเชิญวิทยากรภายนอกมาฝึกอบรมเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ($\bar{X} = 3.97$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ในด้านความประพฤติของนักเรียน โดยรวมและรายข้อ

สภาพการบริหารครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
ด้านความประพฤติของนักเรียน				
1. กำหนดนโยบายความประพฤติของนักเรียนอย่างชัดเจน	4.19	0.63	มาก	5
2. สรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติของนักเรียนเป็นรายปี	4.18	0.67	มาก	6
3. จัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติของนักเรียนเป็นประจำ	4.19	0.66	มาก	4
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักปฏิบัติตามวินัยอย่างต่อเนื่อง	4.22	0.65	มาก	3
5. ที่จัดสภาพแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลต่อการปลูกฝังวินัย	4.23	0.64	มาก	2
6. ให้กำลังใจนักเรียนมีความประพฤติดี	4.41	59	มาก	1
รวม	4.23	0.48	มาก	

จากตาราง 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้านความประพฤติของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 6. ให้กำลังใจนักเรียนมีความประพฤติดี ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาคือข้อ 5. จัดสภาพแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลต่อการปลูกฝังวินัย ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 2. สรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติของนักเรียนเป็นรายปี ($\bar{X} = 4.18$)

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความ
มีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ในด้าน
พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง โดยรวมและรายข้อ

สภาพการบริหารครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง				
1. การตรงต่อเวลา	4.25	0.57	มาก	1
2. การแต่งกายสะอาด	4.23	0.65	มาก	2
3. การพูดจาสุภาพ	4.20	0.65	มาก	3
4. ความขยันหมั่นเพียร	4.16	0.62	มาก	4
5. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	4.12	0.73	มาก	5
6. ความมีน้ำใจ.	4.12	0.60	มาก	6
รวม	4.18	0.47	มาก	

จากตาราง 4.7 พบว่าความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพบริหารความมีวินัยในตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึง
ความมีวินัยในตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 1. การตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือข้อที่ 2. ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ข้อ 6. ความมีน้ำใจ ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ในด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในเอง โดยรวมและรายข้อ

สภาพการบริหารครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	อันดับที่
พฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในเอง				
1. การตรงต่อเวลา	4.32	0.64	มาก	4
2. การแต่งกาย	4.39	0.62	มาก	2
3. การประหยัดและการออม	4.31	0.66	มาก	5
4. ความขยันหมั่นเพียร	4.37	0.60	มาก	3
5. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.41	0.63	มาก	1
6. ให้ความสนใจและไปเยี่ยมเยียน เมื่อครูเจ็บป่วย	4.31	0.65	มาก	6
รวม	4.35	0.46	มาก	

จากตาราง 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 5. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X} = 4.41$) รองลงมาคือข้อ 2. การแต่งกาย ($\bar{X} = 4.39$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อ 6. ให้ความสนใจและไปเยี่ยมเยียน เมื่อครูเจ็บป่วย ($\bar{X} = 4.31$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

ตาราง 4.9 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารครู	วุฒิการศึกษา		t
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการวางแผนการดำเนินงาน	4.31	0.44	1.95
2. ด้านกิจกรรมวินัยตนเองของนักเรียน	4.19	0.46	0.31
3. ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน	4.34	0.45	0.99
4. ด้านความประพฤติของนักเรียน	4.23	0.32	2.68*
5. ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง	4.18	0.47	1.68
6. ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง	4.35	0.46	1.66
รวม	4.27	0.38	1.66

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.9พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง จำแนกวุฒิการศึกษา โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความประพฤติของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง
จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารครู	ขนาดสถานศึกษา						F
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการวางแผนการดำเนินงาน	4.29	0.35	4.36	0.49	4.13	0.23	4.63*
2. ด้านกิจกรรมวินัยตนเองของนักเรียน	4.18	0.38	4.22	0.50	4.10	0.23	1.00
3. ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน	4.22	0.42	4.44	0.46	4.08	0.26	14.75*
4. ด้านความประพฤติของนักเรียน	4.17	0.40	4.28	0.53	4.07	0.23	3.97*
5. ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง	4.26	0.37	4.16	0.52	4.12	0.28	1.22
6. ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงที่แสดงความมีวินัยในตนเอง	4.23	0.42	4.42	0.84	4.17	0.22	7.85*
รวม	4.22	0.32	4.31	0.42	4.11	0.14	5.27*

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4.10 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านความประพฤติของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง และ ด้านพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในด้านที่ 1. ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านที่ 3. ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านที่ 4. ด้านความประพฤติของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง ด้านที่ 6. ด้านพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เซฟเฟ่ ดังแสดงในตาราง 4.10

ตาราง 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
โดยรวมเป็นรายคู่

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.22	4.31	4.13
ขนาดเล็ก	4.22	-	.09	.09
ขนาดกลาง	4.31	-	-	.20*
ขนาดใหญ่	4.13	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.11 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความ
คิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
ด้านการวางแผนดำเนินงาน เป็นรายคู่

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.29	4.36	4.13
ขนาดเล็ก	4.29	-	.07	.16
ขนาดกลาง	4.36	-	-	.22*
ขนาดใหญ่	4.13	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.12 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความ
คิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง ในด้านการวางแผนดำเนินงาน
แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน เป็นรายคู่

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.22	4.44	4.08
ขนาดเล็ก	4.22	-	.21*	.14
ขนาดกลาง	4.44	-	-	.35*
ขนาดใหญ่	4.08	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.13 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความ
คิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง รายด้านขนาดกลางขนาดใหญ่
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
ด้านความประพฤตินักเรียน เป็นรายคู่

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.17	4.28	4.07
ขนาดเล็ก	4.17	-	.11*	.20
ขนาดกลาง	4.28	-	-	.21*
ขนาดใหญ่	4.07	-	-	-

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4.14 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความ
คิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง โดยรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา
ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง เป็นรายคู่

ขนาดสถานศึกษา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
		4.23	4.42	4.17
ขนาดเล็ก	4.23	-	.18*	.06
ขนาดกลาง	4.42	-	-	.25*
ขนาดใหญ่	4.17	-	-	-

ที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง เป็นรายคู่

ตาราง 4.15 พบว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ขนาดเล็กกับขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง รายด้านขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 สรุปข้อเสนอแนะที่เป็นปลายเปิด (Open-ended Question) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

ตาราง 4.16 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1

ประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย	14	12.61
2. การรักษาความสะอาดในสถานศึกษา	13	11.71
3. ครูได้จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง	13	11.71
4. ครูมีการอบรมเรื่องวินัยหน้าแถวช่วงเช้าหลังเคารพธงชาติ	12	10.81
5. รับรู้รับทราบ และปฏิบัติหน้าตามกฎของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด	10	9.01
รวม	63	100

จากตาราง 4.16 พบว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยประเด็นที่มีผู้เสนอมากที่สุดคือ ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย (ร้อยละ 12.61) รองลงมาคือ การรักษาความสะอาดในสถานศึกษา (ร้อยละ 11.71)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอการสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความมีระเบียบวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาด โรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติงานต่างกัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 2,299 คน จำแนกเป็น ปฏิบัติ ขนาดใหญ่ 689 คน ขนาดกลาง 884 คน ขนาดเล็ก 726 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครู จำนวน 331 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งได้จากรางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608 - 610 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-149) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียนอย่างเป็นสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามเขตพื้นที่อำเภอ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้าง เครื่องมือใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจ มี 3 ลักษณะ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำและข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถาม แล้วนำไปทดลองใช้กับบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.95 ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามและหนังสือถึงคณะกรรมการสถานศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองภายในเวลาที่กำหนดกรณีมีแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามด้วยตนเอง สามารถเก็บรวบรวมกลับคืนมาได้ 308 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็น ของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์ในโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent)

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็น ของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์ในโรงเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละด้าน จะทำการทดสอบความ แตกต่างของ ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สรุปผลวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านครูปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูปฏิบัติอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากด้านมี ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำได้ดังนี้ คือ

1.1 ด้านการวางแผนการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพบว่า ข้อ 1. ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.2 ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาพบว่า ข้อ 1. ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.3 ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพบว่า ข้อ 1. ครูมีการอบรมเรื่องวินัยหน้าแถวช่วงเช้าหลังเคารพธงชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.4 ด้านความประพฤติของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพบว่า ข้อ 6. ให้กำลังใจนักเรียนความประพฤติดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.5 ด้านพฤติกรรมของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาพบว่า ข้อ 1. การตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

1.6 ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อ 5. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จากการวิเคราะห์ ข้อมูล พบว่า

2.1 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านความพฤติกรรมของนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านความประพฤติของ นักเรียน ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารความมี วินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย รองลงมาคือ การรักษาความสะอาดในสถานศึกษา

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมากดังนั้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในตนเองมีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลงมาคือด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านพฤติกรรมของ นักเรียน ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน และด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงความมี วินัยในตนเอง ที่คนเราจะมีความมีวินัยในตนเองได้นั้นจะต้องมีความรับผิดชอบควบคู่กันไป ซึ่งทั้งสอง อย่างนี้จะต้องมีความหมายใกล้เคียงกันเพียงแต่การมีวินัยในตนเองนั้น เป็นการควบคุมตนเองแต่ การมีความรับผิดชอบเป็นการควบคุมตนเอง รวมการยอมรับผลของการกระทำที่คนทำลงไป การ ฝึกความรับผิดชอบให้กับเด็กนั้นควรมุ่งให้เด็กมีวินัยในตนเองด้วยเนื่องจากเด็กที่มีวินัยในตนเองได้ โดยไม่ต้องรอรับคำสั่งจากผู้ใหญ่การฝึกความรับผิดชอบชนิดที่มุ่งให้เด็กเกิดวินัยในตนเองยังมีผล ให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นสูงด้วย พระธรรมปิฎก. ป. อ. ปยุตโต (2552 : 8-10) ได้กล่าวว่วินัย คือ ระบบระเบียบทั้งหมดของชีวิตสังคมมนุษย์ซึ่งจะต้องอยู่ได้คือเป็นผลสำเร็จ ได้ต้องอาศัยความเข้าใจ พื้นฐาน คือ ต้องมองวินัยโยงไปกับธรรม ธรรม คือ ความจริงของสิ่งทั้งหลายที่มีความเป็นเหตุ

ปัจจัยของสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้น โดยเป็นเหตุเป็นเหตุเป็นผลแก่กัน วินัยจึงนำมาวางเป็นกฎในหมู่
มนุษย์

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารความมีวินัยใน
ตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายคำ
พบว่า ด้านความประพฤตินักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่
แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารความมี
วินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกขนาด โรงเรียน
โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 บทบาทของครู ในการปรับปรุงพฤติกรรมเด็ก
ว่าจะต้องจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนได้ผ่อนคลายพยายามไม่ให้มีระเบียบวินัยใน
ห้องเรียนมากเกินไปไม่เข้มงวดจนเกินไปไม่มีการเปรียบเทียบกับผู้อื่นยอมรับในตัวเด็กจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จและใช้วิธีการเสริมแรงในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน ในการส่งเสริมความมีวินัยแก่นักเรียนอย่างได้ผลนั้น ครูต้องตระหนักถึง
ความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติด้วยความละเอียดรอบคอบและจริงจังเพื่อให้เกิด
ประโยชน์แก่นักเรียนให้มากที่สุดเพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนปรับปรุงตัวที่ดีที่ถูกต้องตามทำนอง
ครองธรรมและระเบียบของสังคม ซึ่งเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษานอกจากจะเสริมให้ผู้เรียน
มีความรู้ในด้านวิชาการแล้วสิ่งที่ครูและทางโรงเรียนต้องตระหนักถึงมากที่สุด คือความมีวินัยใน
ตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้เกิดแก่ตัวเด็กนักเรียนได้คตินั้นต้องได้รับความร่วมมือสนับสนุน
รวมทั้งให้ความสำคัญในจุดนี้ โดยให้ผู้บริหาร การสอนวิชาการ ประสานงานกับคณะครูทั้งหมดใน
การวางมาตรฐานความประพฤตินักเรียน ต้องมีความจริงใจ มีความยุติธรรม และความ
สม่ำเสมอในการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน ซึ่งครูต้องมีส่วนร่วมในการจัดระบบระเบียบและ
จัดการในชั้นเรียนให้มีบรรยากาศ เพื่อเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมที่จะทำให้นักเรียนมุ่งมั่นที่จะ
ประพฤติไปในทางที่ดี ในการส่งเสริมให้นักเรียนร่วมกิจกรรมที่สร้างสรรค์ของชั้นเรียนมอบหมาย
งานที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา การยกย่องชมเชยนักเรียนบ่อยๆ เพื่อพัฒนาความรู้สึ
ภาคภูมิใจและทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนให้มากขึ้นจะทำให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองว่าดี
ทัดเทียมกับคนอื่น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความมั่นใจในเกียรติและศักดิ์ของตนและมุ่งมั่นรักษา
เกียรติประวัติของคนให้ได้อยู่เสมอตลอดไปในชีวิตของเขา ซึ่งถือว่าวินัยที่เกิดขึ้นจากการสร้างให้
นักเรียนรู้จักรับผิดชอบเกียรติของตนเองเป็นวินัยแบบที่ดีที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายคำ พบว่า
ด้านการวางแผนดำเนินงาน ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านความประพฤตินักเรียน และด้าน

พฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับความคาดหวังสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 1 จำนวนผู้เสนอแนะมากที่สุด เกี่ยวกับความเป็นระเบียบในการแต่งกาย ระเบียบวินัยครูในการแต่งกายครูควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย เป็นตัวอย่างให้นักเรียนดูเพื่อเป็นตัวอย่างในการแต่งกายเป็นระเบียบวินัยถือว่าเป็นความมุ่งมั่นที่จะประพฤติในการแต่งกายไปในทางที่ดี ถ้าเกิดครูแต่งกายไม่เรียบร้อยก็เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีของนักเรียนไม่ได้เพราะว่าการแต่งกายให้เป็นระเบียบวินัยเป็นสิ่งสำคัญที่สุด กับระเบียบวินัยในการแต่งกายของนักเรียนควรที่จะดูแลเป็นตัวอย่างในการแต่งกายตามกฎระเบียบในการแต่งกายของโรงเรียนนั้นๆ ว่าควรแต่งกายแบบไหน ทางโรงเรียนบอกกฎระเบียบไว้ เพื่อจะให้ดูดีและสวยงาม ถ้าเกิดนักเรียนแต่งตัวไม่สุภาพเรียบร้อย ก็คือการแต่งตัวไม่สวยงาม ก็คือการผิดกฎระเบียบทางโรงเรียนกำหนดไว้ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางโรงเรียนจะกำหนดไว้เอง ปฏิบัติคือการอบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัยอีกด้วย เพื่อเป็นแนวทางสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูรริรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย ครูควรจะนำไปปรับปรุงสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง โดยเฉพาะข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำในด้านต่างๆ ดังนี้

1. องค์กรภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน
2. ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
3. ครูควรจัดกิจกรรมเชิงวิทยากรภายนอกมาฝึกอบรมเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
4. ให้กำลังใจนักเรียนมีความประพฤติดี
5. ความมีน้ำใจ
6. ให้ความสนใจและไปเยี่ยมเยียน เมื่อครูเจ็บป่วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง เพื่อพัฒนา
นักเรียน เพื่อให้มีวาทะศกยภาพระหว่างครูกับนักเรียน ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปนี้

1. ควรศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างข้อที่ 2 ส่งผลต่อนิสัยทางการเรียนของนักเรียน
2. ควรศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมสามัญศึกษา. (2542). การประกันคุณภาพการศึกษากรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กฎกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดความประพฤติของนักเรียน พ.ศ. 2548.” (2548, 27 ธันวาคม).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 123 ตอนที่ 1 ก. หน้า 17 – 18.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). เอกสารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____ (2551). คู่มือการส่งเสริมค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมและวินัย. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). แนวดำเนิน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วย
ศึกษานิเทศก์.
- _____ (2543). แนวทางปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา : การจัด
การเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์.
- โกวิท ประวาลพุกษ์. (2553). การพัฒนาคุณภาพครูตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพครู.
กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- กานดา อมรเพชรกุล. (2550). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดโสม
ทัฬหายุทธจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกษม ดวงงาม. (2552). การบริหารงานปกครองหลากหลายชนเผ่าในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์
แม่จันจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548.”)
- ศิดนันต์ นาน้ำปลา. (2549). ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมวินัยวิทยาลัยสารพัดช่าง
จังหวัดศรีสะเกษ. รายงานการศึกษางาน ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ครรรชิต มาลัยวงศ์. (ม.ป.ป.). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. ค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2559
จาก [http://www.drkanchit.com/general articles/articles/general /10 j](http://www.drkanchit.com/general%20articles/articles/general%20/10%20j).
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บூค พอยท์.
- ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ. (2539). รายงานการวิจัย เรื่อง การปลูกฝังวินัยของคนในชาติ
กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. (2542). คุณธรรมและจริยธรรม : หลักการและวิธีการพัฒนาจริยศึกษาใน
สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา
- ชัยพจน์ รักราม. (2542). แหล่งเรียนรู้เพื่อคนรอบรู้ใน การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน. ราชบุรี
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา การศึกษา เขต 5.
- ชูศักดิ์ ทองนาค. (2552). การปรับปรุงงานปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
อำเภอไชยปราการจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉวีไกร คำสือปลูก และคณะ. (2554). การประเมินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและ
ส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนโรงเรียนแม่ทะพัฒนาศึกษาอำเภอแม่ทะจังหวัดเชียงใหม่
ศูนย์วิทยบริการจังหวัดเชียงใหม่มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2552). ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมการวิจัยและการพัฒนาจริยศึกษา
ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คำริ บุญชู. (2546). กรมวิชาการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ.
กรมวิชาการ. 8 (1) : 1.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). สภาพปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา
ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป. กรุงเทพฯ : เนติคุณการพิมพ์.
- ธีระภากรณ์ ดงอนนท์. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนัก
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา).
เลข : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- ธีรารัง สุภาการ. (2552). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ต่อการส่งเสริมการทำ.
ตามวินัยข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นงนุช วงษ์สุวรรณ. (2550). การบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักส์.
- นลินี นุตย์จิตะ. (2553). แนวทางการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิรันดร์ เขียนนอก. (2550). การประเมินงานสร้างวินัยโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
(การบริหารการศึกษา). ระยอง : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประยูร แจ่มจรัส. (2548). การศึกษาการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามภารกิจ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปริญญา เหลืองอุทัย. (2552 : 1). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของเด็กเยาวชนกระทำผิดในการ
ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน : ศึกษากรณีสถาน
ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนชาย (บ้านกรุณา).
http://www.tkc.th/thesis/abstract.asp?item_id +7492
- ประจวบ ยลพล. (2556). การเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียน
บ้านแจ้เจริญวิทย์ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ.ปยุตฺโต) (2551). วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- พัฒนา จันทนา. (2555). เสริมทักษะในการสอนระดับมัธยมศึกษา. ภาควิชามัธยมศึกษา
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พชร มีกลาง. (2552). เอกสารประกอบการสอนพฤติกรรมการสอนระดับมัธยมศึกษา. สกลนคร :

คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.

พนัส หันนาคินทร์. (2551). หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยพัฒนาพานิชจำกัด

พระเมธี ธรรมมาภรณ์. (2551). พุทธปรัชญากับการพัฒนาวินัยและประชาธิปไตยในคำบรรยาย

เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและ
ความเป็นประชาธิปไตยของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ภารดี อนันต์นารี. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี : สำนักพิมพ์
มนตรี.

มณีรัตน์ แก้วสว่างนภา. (2548). พฤติกรรมของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนศรีจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัด
เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาประถมศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มะลิวัลย์ พร้อมจิตร. (2552 : 3). วินัยในตนเองกับเยาวชนไทย.

<http://www.scc.ac.th/research/article/48/maliwan/.doc>

มานิตย์ แสนชะบุตร. (2554). ปัจจัยที่มีต่อการขาดวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามทัศนะ
ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบุรีรัมย์.

วรรณิกา บุญโชติรัตน์. (2552). ความมีจริยธรรมด้านระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
ระยอง : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

วีระเดช นรินทร์รัมย์. (2554). การเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนหนอง
กุงไทยวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

วัชรีย์ ชูธรรม. (2551). จิตวิทยามนุษย์นิยมกับการพัฒนาวินัยและประชาธิปไตยในคำบรรยาย

เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัย
และความเป็นประชาธิปไตยของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- ศิริพร กองแก้ว. (2548). สภาพปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในสังกัด เทศบาล
จังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทพสตรี.
- ศรีกุล ขอดชุมภู. (2554). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อบทบาทของครูระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้นในโรงเรียนเอกชนอำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สินีนานู ปลื้มมะลิ่ง. (2547). การพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนคงวิทยา อำเภอคง จังหวัด
นครราชสีมา สารนิพนธ์ กศ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา) มหาสารคาม : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ.
กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมเดช สีแสง. (2549). คู่มือการบริหารโรงเรียนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ.การศึกษา
แห่งชาติ. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตราวิชาชีพครู.
- สมาน อัสวภูมิ. (2549). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2 อุบลราชธานี :
อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2548). ผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อสร้างองค์แห่งการเรียนรู้.
กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตาม
กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร
และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สกุล กลั่นนุช. (2550). สภาพการบริหารทั่วไปโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พิจิตร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (บริหารการศึกษา). เพชรบูรณ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- สุนทร โฉตรบรรเทา. (2552). หลักการทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ปัญญาชน.
- สำราญ ฉาวรายุสม์. (2548). “แนวคิดการปรับปรุงระบบวินัยข้าราชการ,”. วารสารข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา. 25 (1) : 40-45.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สุพจน์ สนั่นไพบูลย์. (2550). การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนกมลาไสย
อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์. การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- สุทธิพงษ์ เพ็ชร์ดี. (2552 : 1). บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตภาคเหนือ.
จาก http://www.tkc.go.th/thesis/abstract.asp?item_id=8664
- สกล สกลเดช. (2552). ครูกับ Good Governace. วารสารวิชาการ. ฉบับที่ 6 ตุลาคม 2552.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2551). การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมบูรณ์ สุขสำราญ. (2551). แนวคิดในการพัฒนาและอุดมการณ์ประชาธิปไตยเยาวชน
ในคำบรรยายเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมจริยธรรม
ที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตยของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สมพร สุทัศน์ีย์. (2554). จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนิม บุญเจริญ. (2555). การปฏิบัติงานปกครองของโรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิทธิ์ คำวรรณ. (2551). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุมาลี แสงจันทร์. (2553). ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานปกครองนักเรียนของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดศรีปรางเมืองจังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรเชษฐ คำสุวรรณ. (2556). แนวทางการแก้ปัญหาการขาดวินัยของนักเรียนโรงเรียน
บ้านห้วยป่าจ้อยกิ่งอำเภอเวียงหนองล่องจังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไสว รินทราษ. (2552). การดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบโรงเรียน
โคกสำราญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อัครเดช ศรีหิรัญรัตน์. (2548). มงคลชีวิต 38 ประการ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :
<http://www.muanglung.com/mongko138.html>.

อมรา เล็กเรียงสนธิ์. (2550). **หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ : ฝ่ายเอกสารและ
ตำราสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

โอภาส เสวีกุล. (2548). **วินัยราชการครู**. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : [http://www.thaisnews.
Com/prdnews/50/history19.html](http://www.thaisnews.Com/prdnews/50/history19.html).

Fiedler, F. E. (1967). **A Theory of Leadership Effectiveness**. New York : McGraw-Hill.

Marcella, C. C. (2005). **Educational Governance of the Morongo Unified School
District (California)**. Retrieved 8 July 2010, from
<http://wwwlib.uni.com/dissertations/>.

Ginger, R. W. (2004). **Middle and High School Principals knowledge of Discipline Provisions
Of t he Individuals with Disabilities Education Act in the upper East Tennessee
Region**. (online). East Tennessee Stete University. Available URL : [http://wwwlib :
http://wwwlib. Umi. com/ dissertations/](http://wwwlib :
http://wwwlib. Umi. com/ dissertations/).

Enciso, R. P. (2001). "Perceptions of Student Discipline : Viewpoints of Student , Teacher , and
Administrators" , **Master International**. 961-A

Bollinger, L. S. (2000). Effects of Mandated School Uniforms Policy on Shool
Climate and Student Discipline in an Middle Shool. **Dissertations Abstracts
International**. 63(6) : 2052 – A, December

Sanders, K. (2001). "An Investigation of the Relationships among Locus of Control,
Self-Reported Behaviors and Discipline Referrals among Ninth Grade Students",
Dissertation Abstracts International. 62-06A.

Guepet, S. J. (2002). "Parental Contact and Student Discipline in the Classroom Setting" ,
Dissertation Abstracts International. 311.

Campell, P. K. & Thiessen, H. L. (2002). "The Characteristics of an Effective Lutheran High
School Administrator," **Dissertation Abstracts International**. 61(2) : 61-05 A

Brooks, K. L. (2003). "Validation of the Teacher Variance Inventory (Revised) and its
Relationship to the Survey of Attitudes toward Children, "Dissertation Abstracts
International. 65(10) : 11178-A

Enciso, R. P. (2000). Perceptions of Student Discipline : Viewpoints of Student , Teacher , and
Administrators. **Masters Abstracts International**. 39-04.

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/๑๒๐๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต ๑

ด้วย นายแดง ชื่นโนจิตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.โกวิท วิชรินทรางกูร เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ เก็บรวบรวม ข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในเขตพื้นที่การปกครองของท่านด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณมา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๕๕.๑๑/ว๑๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศุภพร กมลรัมย์

ด้วย นายแดง ชื่นในจิตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวอนันтика ธรรมวิรุฬห์

ด้วย นายแดง ชื่นในจิตร, นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๔๕.๑๑/ว๑๐๙๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจรัส อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายภานุพงศ์ สิรินันท์กุล

ด้วย นายแดง ชื่นในจิตร, นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ.๐๕๕๕.๑๑/๑๑๐๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๒

ด้วย นายแดง ชื่นในจิตร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๑ โดยมี อาจารย์ ดร.โกวิท วัชรินทรางกูร เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ ในการทดลองใช้เครื่องมือ ในการวิจัยที่จะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายแดง ชื่นในจิตร ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดี

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๔01-2

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะ มีความคาดหวัง เกี่ยวกับสภาพการบริหารเสริมความมีวินัยในตนเอง

2. แบบสอบถามชุดนี้ต้องการทราบถึงความรู้สึกและความคิดเห็นของท่านที่มีต่อสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง การตอบแบบสอบถามไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบคำถามแต่ละประการใด ฉะนั้นได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงด้วยนะครับ ขอขอบคุณมาก ๆ นะครับ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก / ลงใน () หน้าข้อความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. ตำแหน่ง

() ครู

3. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

() 1-10 ปี () 11-20 ปี () 21 ปีขึ้นไป

4. วุฒิการศึกษาสูงสุด

()ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

5. ขนาดของสถานศึกษา

- () ขนาดเล็ก มีนักเรียนตั้งแต่ 120 คนลงมา
 () ขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ 121- 300 คน
 () ขนาดใหญ่ มีนักเรียนตั้งแต่ 300 –301 คน

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์**เขต 1**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับปฏิบัติตามความเป็นจริง ให้มากที่สุดในพื้นที่สนะของท่าน แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติมาก
 ระดับ 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	สภาพการบริหารครู	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	1. ด้านการวางแผนการดำเนินงาน					
	ผู้บริหารมีการวางแผนการดำเนินงาน					
	2 องค์กรภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน					
	3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดำเนินการแผน / งาน และเสนอโครงการที่เป็นประโยชน์					
	4 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต					
	5 สร้างความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อครูในสังกัด					
6	6 รับรู้รับทราบ และปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด					
	2. ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน					
	7 ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย					
8	การรักษาความสะอาดในสถานศึกษา					
9	ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					

ข้อ	สภาพการบริหารครู	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
10	การรักษาความสะอาดและสุขภาพอนามัยของตนเอง					
11	การประหยัด และการออมต่อตนเอง					
12	ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง					
	3.ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน					
13	ครูมีการอบรมเรื่องวินัยหน้าแถวช่วงเช้าหลังเคารพธงชาติ					
14	ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในชั้นเรียน					
15	ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม					
16	ครูจัดกิจกรรมปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการประหยัด					
17	ครูจัดกิจกรรมการเชิญวิทยากรภายนอกมาฝึกอบรมเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน					
18	ครูได้จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง					
	4. ด้านความประพฤติของนักเรียน					
19	กำหนดนโยบายความประพฤติ ของนักเรียนอย่างชัดเจน					
20	สรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติของนักเรียนเป็นรายปี					
21	จัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติของนักเรียนเป็นประจำ					
22	จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักปฏิบัติตามวินัยอย่างต่อเนื่อง					
23	จัดสภาพแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลต่อการปลูกฝังวินัย					
24	ให้กำลังใจนักเรียนมีความประพฤติดี					
	5.พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง					
25	การตรงต่อเวลา					
26	การประหยัดและการออม					
27	การพุดจาสุภาพ					
28	ความขยันหมั่นเพียร					
29	การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม					
30	ความมีน้ำใจ					

ข้อ	สภาพการบริหารครู	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
31	6.พฤติกรรมของครูที่แสดงควมมีวินัยในอง การตรงต่อเวลา					
32	การแต่งกาย					
33	การประหยัดและการออม					
34	ความขยันหมั่นเพียร					
35	การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
36	ให้ความสนใจและไปเยี่ยมเยียน เมื่อครูเจ็บป่วย					

ตอนที่ 3 ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพการบริหารควมมีวินัยในตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นายแดง ชื่นในจิตร

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

ข้อที่	t	ข้อที่	t
1	4.17	26	5.00
2	4.07	27	5.00
3	5.00	28	3.90
4	4.67	29	3.97
5	4.00	30	5.00
6	4.03	31	4.30
7	5.00	32	4.33
8	4.03	33	4.33
9	5.00	34	5.00
10	5.00	35	4.27
11	5.00	36	4.70
12	4.03		
13	5.00		
14	4.30		
15	5.00		
16	4.23		
17	4.00		
18	4.13		
19	4.20		
20	5.00		
21	4.20		
22	4.20		
23	4.13		
24	5.00		
25	5.00		

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.9500

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายแดง ชื่นในจิตร
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2518
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 84 หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 84 หมู่ที่ 13 ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ 31130
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2532 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านยาง ตำบลบ้านยาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2535 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปราจีนบุรี ตำบลบ้านพระ อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. 2538 วิชาชีพ ปวช. โรงเรียนบริหารธุรกิจกาญจนบุรี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2546 วิชาชีพชั้นสูง ปวส. สาขาวิชาการตลาด ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2552 พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) สาขาวิชาเอกพระพุทธศาสนา ห้องเรียนวัดพุทธบาทเขากระโดง อำเภอเมือง มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2554 ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู (แผน 2) วิทยาลัยเขตขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2561 ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์